

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**Питання, задачі та завдання для поточного та
підсумкового контролю**

з дисципліни «Загальна соціологія»

Харків – 2023 рік

Контрольні роботи з курсу «Загальна соціологія» складаються з двох частин: набору тестових завдань та базових понять зі змістового модулю, визначення яким потрібно надати студенту.

Приклади тестових завдань до модульного контролю

Змістовний модуль 1 та модуль 2.

Варіант № 1 Варіант № 2

Варіант 1 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 2 – завдання під парними номерами

1. Соціальний простір це:

1. Певна країна
2. Соціально-територіальна група
3. Система соціальних позицій і соціальних груп суспільства
4. Фізичний простір, де відбуваються соціальні процеси

2. Який випадок повністю відповідає поняттю горизонтальної мобільності?

1. Закінчення середньої школи
2. Звільнення з посади
3. Одруження
4. Отримання спадку
5. Перехід студента з одного державного вузу в інший без зміни спеціальності

3. Від чого менш за все залежить соціальний статус людини?

1. Від приналежності до соціальної групи
2. Від культурних традицій середовища
3. Від рис характеру, темпераменту
4. Від матеріального становища
5. Від обсягу владних повноважень

4. У традиційному суспільстві статева приналежність індивіда звичайно сприймається як його характеристика:

1. рангова;
2. номінальна.

5. Яким поняттям можна визначити тимчасові збори людей, об'єднаних у замкнутому фізичному просторі спільністю інтересів, що реагують на поведінку один одного?

1. Натовп
2. Соціальна агрегація
3. Маса
4. Аудиторія
5. Клас

6. Як прийнято називати в соціології соціальну групу, на яку індивід орієнтує свою поведінку?

1. компаративною групою;
2. референтною групою;
3. нормативною групою

4. все вищенозване вірно;
5. відсутній варіант відповіді.

7. Десяток людей, які очікують автобус на зупинці, є прикладом:

1. малої соціальної групи;
2. соціальної агрегації;
3. великої соціальної групи;
4. соціальної спільноти.

8. Який елемент не належить до структури соціального зв'язку?

1. Предмет зв'язку
2. Соціальні дії
3. Суб'єкти зв'язку
4. Реакція соціального оточення

9. Духовна культура це:

1. Сукупність значень, цінностей, норм
2. Пересічний рівень освіченості громадян країни
3. Сукупність історичних пам'яток культури
4. Рівень цивілізованості соціального життя

10. Який елемент культури є її ядром:

1. мова
2. поняття (концепти)
3. стосунки
4. знання і переконання
5. цінності
6. правила

11. Яке визначення особистості є найбільш правильним?

1. Особистість є найбільш широким поняттям, яке включає поняття людини.
2. Особистістю прийнято називати видатних або особливих людей, що чимось відрізняються від «пересічної людини».
3. Особистість - це сума успадкованих людиною неповторних ментальних рис, які визначають особливості її поведінки впродовж життя.
4. Особистість - це синонім поняття індивіда, тобто найдрібнішої соціальної одиниці, з яких складається суспільство.
5. Особистість - це соціальна складова людини, сукупність рис і властивостей, які переважно не наслідують генетично, а формуються в суспільстві.

12. Особистість - це

1. представник людського роду
2. соціальна якість, що придавалася під впливом суспільства
3. особливості людина, що становлять його своєрідність

13. До агентів первинної соціалізації особи не належать:

1. Батьки
2. Учителі
3. Посадовці організації
4. Родичі

14. Соціальна роль це:

1. Функції, які виконує визначена соціальна група в суспільстві
2. Деіндивідуалізовані, типові форми соціальної поведінки, які закріплені за соціальними позиціями і статусами
3. Місце, яке людина займає в соціальному просторі
4. Навички, знання, які опановує індивід в соціальному житті

15. Виберіть з перерахованих нижче статусів придбані

1. Студент, майстер спорту, лідер групи
2. Син, городянин, українець
3. Професор, адвокат, дитина

16. Прийняття норм і цінностей, включення їх у внутрішній світ називається

1. адаптацією
2. інтеріоризацією
3. екстеріоризацією

17. Виберіть з перерахованих нижче статусів придбані:

1. чоловік;	3. українець;
2. син;	4. студент.

18. Девіантна поведінка це.

1. Спадкові генетичні хвороби, які проявляються в дорослому віці як «неправильна» поведінка.
2. Масові або вибіркові форми поведінки, які відхиляються від соціальної норми.
3. Так звані соціопатії, тобто стан масової дезорганізації населення під впливом різних зовнішніх чинників.
4. Злочинні дії, які наносять суспільству значну шкоду.
5. Прояви таланту, обдарованості, яка є не зрозумілою пересічним громадянам.

19. Що не відноситься до неформальних негативних санкцій?

1. Невдалий жарт
2. Наклеп
3. Поширення чуток
4. Конфіскація майна
5. Знущання

20. Чи змінюються види девіації залежно від типу країни, фази розвитку, особливості культури?

1. Так, це загальна закономірність
2. Так, але це було в древні часи
3. Ні

21. До якого типу санкцій відноситься санкція на арешт?

1. формально позитивна
2. неформально позитивна
3. формально негативна
4. неформально негативна

22. Санкції бувають:

1. Формальні і неформальні.
2. Позитивні і негативні.
3. Вірними є усі викладені вище відповіді.

Варіант № 3 Варіант № 4

Варіант 3 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 4 – завдання під парними номерами

1. Скільки осей виміру в соціальному просторі?

1. Три
2. Дві
3. Безліч
4. Чотири

2. Яка ознака є вирішальною для визначення місця людини у соціальному просторі?

1. Географічні координати
2. Здібності і таланти
3. Належність до певної соціальної групи
4. Рівень освіченості

3. Головною ознакою соціального статусу є:

1. Сукупність прав і обов'язків
2. Професійна приналежність
3. Значущість для кожної конкретної людини

4. Пані "У" є українкою, греко-католичкою, дочкою пана "Х", 13 - річною жінкою. Це, з точки зору соціолога, є перелік її:

1. приписних соціальних статусів;
2. набутих соціальних статусів;
3. рангових соціальних характеристик;
4. особистих якостей.

5. Під час соціальних криз, переворотів інтенсивність соціальної мобільності, як правило:

1. знижується;
2. зростає;
3. залишається приблизно на тому ж рівні, що і у стабільних суспільствах.

6. В залежності від характеру взаємодії індивідів у соціальних групах, групи підрозділяють на...

1. Цільові і не цільові
2. Формальні і неформальні
3. Інтрупульсивні аутгрупи
4. Номінальні і реальні
5. Великі і малі

7. Студентська академгрупа є прикладом:

1. великої соціальної групи;
2. малої соціальної групи;
3. соціальної агрегації;
4. неформальної групи.

8. Який з актів поведінки можна віднести до соціальної дії?

1. Відповідь курсанта на поставлене викладачем питання
2. Курсант працює з книгою в бібліотеці
3. Художник готує фарби для своєї праці

9. До якого типу соціальної дії належить доставка олімпійського вогню до міста проведення чергової Олімпіади з Греції?

1. Цілерациональна
2. Традиційна
3. Афективна
4. Цінністно-раціональна

10. Які з приведених об'єктів відносяться до матеріальної культури:

1. ритуал
2. свято
3. наукове відкриття
4. панчоха
5. управлінське рішення
6. винахід

11. Коли закінчується соціалізація людини?

1. Із закінченням навчання
2. З тим, що одружується
3. З тієї миті, як людина починає сама себе забезпечувати
4. З виходом на пенсію
5. Із смертю людини

12. До якого рівня потреб, визначених А. Маслоу, відноситься потреба вживати продукцію визнаних товаровиробників, які пропонують якісні товари?

1. Спонукальні потреби
2. Потреби безпеки і стабільності життя (екзистенціальні потреби)
3. Соціальні потреби
4. Економічні потреби

13. Процес включення соціальних норм і цінностей у внутрішній світу людини-це:

1. Адаптація
2. екстеріоризація
3. інтеріоризація
4. Корисна деформація

14. Як називається ситуація, коли шістнадцятирічну дочку одночасно чекають члени сім'ї, щоб разом відсвяткувати день народження бабусі, і друзі, щоб піти на дискотеку:

1. культурний конфлікт
2. конфлікт поколінь
3. ролевий конфлікт
4. статусний конфлікт.

15. Засвоєння ролі пенсіонера, людиною, що вийшла на пенсію за віком є прикладом

1. Первинній соціалізації
2. Вторинній соціалізації
3. Третинній соціалізації

16. Термін "індивідуальність" вживається як:

1. "конкретна людина", одиничний представник людського роду;

2. родове поняття, що вказує на приналежність до людського роду;
3. характеристика соціального в людині;
4. поняття, що означає те особливе і специфічне, що відрізняє одну людину від усіх інших.

17. Позиція людини в соціальній системі, пов'язана з приналежністю до певної соціальної групи, називається:

1. соціальна роль людини;
2. соціальний статус людини;
3. авторитет людини;
4. престиж людини.

18. Що не є характерним для девіації в підлітковому віці?

1. Агресивність.
2. Бродяження, втечі з будинку.
3. Токсикоманія.
4. Делінквентна поведінка.
5. Корупційні злочини.

19. Девіація - це відхилення в поведінці індивіда від:

1. Власних цілей
2. Існуючих соціальних норм
3. Інтересів референтних груп

20. Який громадський механізм виконує функції захисту соціальних структур і саморегуляції соціокультурних систем?

1. Соціального розвитку
2. Соціального контролю
3. Соціального конфлікту

21. Які компоненти не належать до ситуації девіантної поведінки ?

1. Соціально діюча людина
2. Норма, яка регулює той або інший вид діяльності
3. Освітній і посадовий рівень людини
4. Соціальні групи, організації, які реагують на поведінку людини

22. Чітко сформульовані і зафіксовані в документах норми мають назву:

1. Формальні
2. Неформальні
3. Економічні
4. Моральні
5. Традиційні

Варіант № 5, Варіант № 6

Варіант 5 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 6 – завдання під парними номерами

1. Якщо дві особи знаходяться в одній точці фізичного простору, чи означає це, що їх соціальна позиція тотожна?

1. Ні в яких випадках
2. В усіх випадках
3. В окремих випадках

2. Соціальна мобільність означає:

1. Рух людей у фізичному просторі
2. Зміну соціальної позиції, набуття нового статусу
3. Виконання індивідами властивих їм соціальних ролей

3. Яку назву мають статуси, що передбачають чіткі права й обов'язки, закріплені у законах?

1. Придбані
2. Формалізовані
3. Другорядні

4. Пані "У" є громадянкою України, студенткою, матір'ю, дружиною.

Це, з точки зору соціолога, перелік її:

1. приписних соціальних статусів;
2. набутих соціальних статусів;
3. рангових соціальних характеристик;
4. особистих якостей.

5. Переїзд на постійне проживання зі Львова до Тернополя можна трактувати як вияв:

1. вертикальної соціальної мобільності;
2. горизонтальної соціальної мобільності;
3. ні те, ні інше.

6. Яка соціальна група є первинною?

1. Підприємці як соціальна страта
2. Сім'я
3. Молодь як соціально-демографічна спільність
4. Харків'яни як соціально-територіальна група

7. Найважливішою характеристикою малої (первинної) соціальної групи, за Ч.Кулі, є:

1. стабільні персоналізовані, емоційно забарвлені безпосередні контакти між членами групи;
2. її здатність до швидкого скорочення (збільшення) кількості членів відповідно до обставин;
3. чітко визначена жорстка система ієрархії, лідерства;
4. здатність членів групи до скоординованої і завжди ефективної діяльності.

8. Що не є ознакою соціальної дії:

1. Орієнтація на іншу людину (соціум)
2. Суб'єктивний сенс дії
3. Намагання адаптуватися до фізичного оточення
4. Наявність або відсутність реального фізичного руху (бездіяльність)

9. Яка з перерахованих соціальних дій є афективною?

1. Капітан не залишає потопаючий корабель
2. Вибух емоцій у футбольних болільників
3. Перед весіллям наречену наряджають у білу сукню
4. Курсант виконує контрольну роботу

10. Які з приведених об'єктів відносяться до нематеріальної культури:

1. автомобіль

2. слово

3. значок

4. сукня

5. обручка

11. Поняття особистості являється:

1. Ширше, ніж поняття людини

2. Вужчим, ніж поняття людини

3. Синонімом поняття "людини"

12. До якого рівня потреб, визначених А. Маслоу, відноситься потреба в отриманні нової вищестоящої посади?

1. Біологічні, природні потреби

2. Потреби безпеки і стабільності життя (екзистенціальні потреби)

3. Соціальні потреби

4. Потреби престижу

5. Духовні

13. Що не належить до типів потреб особи, по теорії Маслоу?

1. Основні потреби.

2. Фізіологічні потреби.

3. Потреби у безпеці.

4. Соціальні потреби.

5. Духовні потреби.

14. Пан "Х" є студентом, капітаном футбольної команди, чоловіком пані "У". Це з точки зору соціолога, перелік його :

1. придбаних соціальних статусів;

2. приписних соціальних статусів;

3. рангових соціальних характеристик;

4. особистих якостей.

15. Процес соціалізації триває

1. До 5 років

2. До 18 років

3. Усе життя

4. До пенсії

16. По Маслоу до придбаних потреб відноситься:

1. потреба в творчості;

2. потреба в їжі;

3. потреба у безпеці існування;

4. потреба в самозбереженні.

17. Виберіть правильне судження:

1. новонароджене немовля - це особистість;

2. соціалізація властива тільки людині;

3. соціалізація закінчується в зрілому віці;

4. соціалізація в першу чергу залежить від природжених властивостей, характеристик людини.

18. Який чинник розвитку девіації з круга тих, що розглядали різні дослідники впродовж XIX і XX ст., не можна класифікувати як «біологічний»?

1. Специфічна конституція (будова) тіла за Шелдоном.
2. Зайва хромосома в генетичному коді чоловіків.
3. Перевищення норми тестостерону у складі крові.
4. Неблагополучна сім'я.
5. Прояви так званої «злочинної людини», за теорією Ломброзо.

19. Головною тезою психоаналітичного пояснення (теорія З.Фрейда) соціальних відхилень є...

1. Конфлікт, який виникає між структурними елементами особистості
2. Конфлікти між нормами субкультури і пануючою культурою викликають девіацію
3. Девіація виникає при причинах відсутності в суспільстві соціальних норм
4. Фізичні особливості людини є причиною девіантної поведінки

20. Що відноситься до формальних негативних санкцій?

1. Образливий жарт
2. Наклеп
3. Поширення чуток
4. Конфіскація майна
5. Знущання

21. Соціологічне пояснення девіації виходить з аналізу ролі :

1. Спадковості і генетичної структури девіантов
2. Впливу психічних, ментальних чинників на поведінку особи
3. Наявності соціальних фактів, які зумовлюють існування різних девіацій

22. Чим відрізняються норми правові від норм моральних?

1. Наявністю санкцій
2. Типом соціальних стосунків, які регулюють норми
3. Рівнями інформованості людей про зміст норм
4. Характером суб'єкта, який є джерелом відповідних норм

Варіант № 7 Варіант № 8

Варіант 7 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 8 – завдання під парними номерами

1. Що не становить вісь соціального простору?

1. Розподіл населення на професійні групи
2. Класова стратифікація суспільства
3. Поділ суспільства на економічну, соціальну, політичну, культурну сфери

2. Хто ввів в західну соціологію термін «соціальна мобільність»?

1. М.Вебер;
2. К.Маркс;
3. П.Сорокін;

3. Як називається ситуація, коли шістнадцятирічну доньку одночасно чекають батьки, щоби разом відсвяткувати день народження бабусі, і друзі,

щоб

піти

на дискотеку:

1. культурний конфлікт
2. конфлікт поколінь

3. рольовий конфлікт
4. статусний конфлікт.

4. В сучасному суспільстві релігійно-конфесійна приналежність особистості

звичайно має характер:

1. ранговий;
2. номінальний.

5. Які соціальні групи розрізняють соціологи в залежності від приналежності до них індивіда?

1. Цільові і не цільові
2. Формальні і неформальні
3. Інгрупи та аутгрупи
4. Номінальні і реальні
5. Великі і малі

6. Назвіть поняття, що характеризує сукупність процесів, завдяки яким відбувається зчеплення різномірних взаємодіючих елементів в соціальну спільність, ціле, систему:

1. соціальна інтеграція;
2. соціальна стратифікація;
3. соціальна статистика;

7. Який елемент соціального життя можна вважати первинним?

1. Соціальний контакт
2. Соціальний конфлікт
3. Соціальна взаємодія
4. Соціальна дія

8. Яка ознака не належить до характеристики соціальних відносин?

1. Сталість
2. Самовідновлення
3. Довготривалість
4. Деіндивідуалізованість
5. Ідентичність

9. Чим відрізняються норми правові від норм моральних?

5. Наявністю санкцій
6. Типом соціальних відносин, що регулюють норми
7. Рівнями інформованості людей про зміст норм
8. Характером суб'єкта, що є джерелом відповідних норм

10. Регулятори поведінки людини в найбільш важливих системах соціального життя, які забезпечують цілісність і стійкість суспільства, - це:

1. норми-правила
2. норми-очікування
3. сімейні норми
4. релігійні норми

11. Що є предметом соціології при розгляді особистості?

1. Місце людини у світі як суб'єкта пізнання і творчості
2. Психічні, ментальні структури і процеси
3. Структурні елементи особи, механізми соціалізації

12. Які тип потреби задоволяється, якщо людина прагне захистити своє житло від пожежі?

1. Вітальні
2. Потреби безпеки і стабільності життя (екзистенціальні потреби)
3. Соціальні
4. Потреби престижу
5. Духовні

13. Фізіологічні (вітальні) потреби це.

1. Переважно біологічні потреби, від задоволення яких залежить виживання людини.
2. Потреби в освіті.
3. Потреби у володіння соціальними знаннями, необхідними для соціальної адаптації.
4. Потреби, які виникають переважно у емігрантів, які не можуть відразу пристосуватися до нового середовища.

14. Пані "У" є українкою, дочкою пана "Х", 43 - літньою жінкою. Це, з точки зору соціолога, є перелік її :

5. приписних соціальних статусів;
6. придбаних соціальних статусів;
7. рангових соціальних характеристик;
8. особистих якостей.

15. До складу індивідуальності входять:

1. соціальні якості особи
2. біопсихологічні властивості особи
3. як соціальні, так і біопсихологічні властивості особи

16. Соціалізація - це:

1. процес формування соціального інституту;
2. процес формування соціальної групи;
3. процес формування особистості;
4. процес формування суспільства.

17. Внутрішній спонукач людини до діяльності називається:

1. стимул;
2. інтерес;
3. мотив;
4. потреба.

18. Що не є формою індивідуального пристосування, згідно теорії Мертона?

1. Конформізм.
2. Делинквентность.
3. Інновація.
4. Ретризм.
5. Бунт.

19. Що не є різновидом девіації?

1. Злочин
2. Суїцид
3. Участь у виборах
4. Аморальний вчинок

20. До якого типу санкцій відноситься звільнення з посади за ініціативою адміністрації?

1. Формально позитивна
2. Неформально позитивна
3. Формально негативна
4. Неформально негативна

21. До типології форм індивідуального пристосування індивідів в суспільстві (по Р. Мертоном) не належать...

1. Інновація
2. Ритуалізм
3. Ретритизм
4. Максималізм
5. Бунт

22. Яких з видів девіації не існує

1. Позитивної
2. Культурної
3. Громадської

Варіант № 9 Варіант № 10

Варіант 9 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 10 – завдання під парними номерами

1. Вертикальна вісь диференціації соціального простору являє собою:

1. Сукупність соціальних груп, спільностей, що відрізняються нерівним доступом до соціальних ресурсів
2. Сукупність соціальних груп, спільностей, що відрізняються неоднорідністю свого складу
3. Шкалу виміру позиції людини в суспільстві
4. Сукупність соціальних груп, спільностей, що володіють різними політичними повноваженнями

2. Що не є фактором вертикальної мобільності в сучасному українському суспільстві?

1. Освіта
2. Спадщина
3. Професія
4. Етнічність
5. Службова кар'єра

3. Соціальна роль це:

1. Функції, що виконує певна соціальна група у суспільстві
2. Деіндивідуалізовані форми соціальної поведінки, які є закріпленими за соціальними позиціями і статусами
3. Місце, яке людина займає у соціальному просторі
4. Навички, знання, які опановує індивід у соціальному житті

4. Поведінка носія певного соціального статусу, яка відповідає певним соціальним очікуванням - це, з точки зору соціолога:

1. соціальна роль;
2. статусно-рольовий набір індивіда;

3. статусна сумісність;
 4. особистісні характеристики індивіда.
- 5. Сукупність індивідів, яка розосереджена в фізичному просторі, але однаково реагує на зовнішні стимули має назву...**
1. Натовп
 2. Соціальна агрегація
 3. Маса
 4. Аудиторія
 5. Клас
- 6. Яка група відповідає ознакам статистичної (номінальної) групи?**
1. Професійна група «машиністи харківського метрополітену»
 2. Трудовий колектив фабрики
 3. Мешканці місця, що мають щеплення від дифтерії
 4. Група приятелів, що збираються у неділю разом для гри у футбол
- 7. Прикладом вторинної соціальної групи є:**
1. сім'я;
 2. перехожі, що очікують зеленого світла світлофора на вулиці;
 3. студентська академгрупа;
 4. колектив студентів та викладачів певного навчального закладу.
- 8. Який тип соціальних дій не належить до типології, яку запропонував М.Вебер?**
1. Афективна дія
 2. Традиційна дія
 3. Нелогічна дія
 4. Ціннісно-раціональна дія
 5. Цілерациональна дія
- 9. Сталі й довготривалі зв'язки мають назву...**
1. Соціальний контакт
 2. соціальні групи
 3. Соціальні відносини
 4. Соціальна дія
- 10. Рукостискання відноситься до:**
1. матеріальній культурі
 2. нематеріальної культури
 3. не відноситься до культури взагалі
- 11. Поняття "Індивідуальність" використовується для того, щоб:**
1. Підкреслити якісні відмінності людей від тварин
 2. Підкреслити унікальністьожної людини
 3. Охарактеризувати соціальний статус людини
- 12. Бажаний результатповедінки, який зв'язує майбутнє з теперішнім часом, називається:**
1. Потреба
 2. Мотив
 3. Інтерес
 4. Мета
 5. Цінність
- 13. Термін «соціалізація» означає.**

1. Формування, розвиток особистості в процесі «входження» людини до соціуму.

2. Розподіл соціуму на нерівні по статусу групи.

3. Процес здійснення контролю за поведінкою людини.

4. Виховання у членів суспільства позитивних якостей.

5. Віддзеркалення рис особи у свідомості оточення і корекція на цій основі індивідуального стилю поведінки.

14. Пані "У" є студенткою, бухгалтером, дружиною. Це з точки зору соціолога, перелік її :

1. приписних соціальних статусів;

2. придбаних соціальних статусів;

3. рангових соціальних характеристик;

4. особистих якостей.

15. До якого виду потреб відноситься потреба в кар'єрі

1. Екзистенціальним

2. Соціальним

3. Потребам в престижі

16. Виберить з перерахованих нижче статусів приписані:

1. майстер спорту;

2. професор;

3. українець;

4. чоловік.

17. Які з перерахованих нижче потреб А. Маслоу вважає потребами самого високого рівня :

1. саморозвиток, творча самореалізація;

2. службовий ріст;

3. прагнення отримати визнання, високу оцінку оточення;

4. потреба в самозбереженні.

18. Еміль Дюркгайм пояснював коливання рівня самогубств.

1. Щільністю соціальних стосунків і рівнем аномії.

2. Геофізичними чинниками, в т.ч. фазами місяця.

3. Часом року.

4. Циклічними фазами масової психіки.

5. Ефектом натовпу.

19. Під delінквентною поведінкою розуміють:

1. активну протидію індивідів владі;

2. масові виступи людей;

3. противправні дії;

4. немає варіанту відповіді.

5. усі варіанти вірні.

20. Девіація - це поняття:

1. Структурне

2. Оцінне

3. Логічне

21. Девіантну поведінку прийнято розглядати як:

1. вчинок, діяльність людини, які не відповідають офіційно встановленим

- або фактично сформованим нормам цього суспільства;
2. типи дій суб'єкта в ситуаціях, які характеризуються альтернативною можливістю дії;
 3. дії індивідів, вчинки, які зовні спостерігаються;
 4. немає варіанту відповіді.

22. Девіантна поведінка - це

1. Кримінальна поведінка
2. Конформна поведінка
3. Поведінка, що відхиляється від прийнятих в суспільстві норм

Варіант № 11 Варіант № 12

Варіант 11 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 12 – завдання під парними номерами

1. Який факт є прикладом висхідної соціальної мобільності?

1. Отримання щомісячної грошової винагороди за результатами праці
2. Вихід на пенсію
3. Переїзд з одного міста до іншого для постійного проживання
4. Отримання диплому і закінчення учебного закладу

2. До маргінальних прошарків сучасного українського суспільства не можна віднести:

1. Учителів навчальних закладів
2. Мігрантів-біженців і змушених переселенців
3. Інженерів-спеціалістів з високим рівнем освіти, які тимчасово не працюють

3. Пан "Х" є студентом, капітаном футбольної команди, чоловіком пані "У". Це, з точки зору соціолога, перелік його:

1. набутих соціальних статусів;
2. приписних соціальних статусів;
3. рангових соціальних характеристик;
4. особистих якостей.

4. Пан "Х" був студентом, став інженером, а пізніше став державним службовцем високого рангу. Це приклад:

1. горизонтальної мобільності;
2. вертикальних переміщень по соціально-стратифікаційній драбині;
3. не стосується ні першого, ні другого.

5. Сукупність осіб, що об'єднані будь-якою життєво важливою ознакою, має називатися:

1. Соціальна спільнота
2. Соціальний інститут
3. Суспільство
4. Країна
5. Натовп

6. Що розуміється під соціальною групою?

1. будь-яка сукупність індивідів, що об'єднані спільними інтересами, знаходяться у взаємодії, надають один одному допомогу в досягненні особистих зв'язків;

2. група, що є певним соціальним стандартом, за допомогою якого індивід оцінює себе і інших;
3. будь-який колектив, реальний або уявний, оцінюваний високо або низко, з яким індивід співвідносить свою поведінку або майбутнє;
4. все назване вище;
5. відсутній варіант відповіді.

7. Чи можна назвати соціальною дією виступ керівника учебового закладу перед викладацьким складом?

1. Так

2. Ні

3. І так, і ні

8. Який тип соціальних зв'язків в соціології означає найбільш стабільні і врегульовані зв'язки?

1. Соціальні дії

2. Інституалізовані відносини

3. Соціальні контакти

4. Сімейні зв'язки

9. Що не є функцією цінностей?

1. Створення шкал переваг для визначення першорядних і другорядних речей
2. Мотивація людей на дії
3. Трансляція конкретної інформації
4. Виправдання тих чи інших вчинків
5. Регуляція взаємодії і відносин

10. Які цінності є фундаментом системи цінностей:

1. економічні

2. моральні

3. політичні

4. етичні і естетичні

11. З яким твердженням Ви не можете погодитися?

1. Особистості зустрічаються в сучасному суспільстві досить рідко
2. Особистість не народжуються, особистістю стають.
3. Індивід виступає початковим пунктом розвитку особистості, особистість - результат розвитку індивіда.
4. Особистість відображує соціально значущі риси суспільства, його культури.
5. Включення особистості в суспільство відбувається через входження людини в різні соціальні спільноти.

12. Найбільш значущі предмети, зв'язки, стосунки, які є орієнтирами в поведінці людини, має називати:

1. Мотиви

2. Інтереси

3. Цілі

4. Цінності

5. Стимули

13. Статус безробітного - це приклад

1. наказаного статусу

2. змішаного статусу
3. придбаного статусу

14. Поведінка носія певного соціального статусу, яке відповідає певним соціальним очікуванням - це, з точки зору соціолога:

1. соціальна роль;
2. статусно-ролевий набір індивіда;
3. статусна сумісність;
4. особові характеристики індивіда.

15. Спрямованість людини на значущі для нього об'єкти являється

1. Інтересом
2. Цінністю
3. Потребою

16. Очікувана, типова поведінка людини, пов'язана з його соціальним статусом, називається:

1. соціальна роль людини;
2. соціальний статус людини;
3. авторитет людини;
4. престиж людини.

17. Які з перерахованих нижче потреб А. Маслоу вважає потребами самого високого рівня :

1. саморозвиток, творча самореалізація;
2. службовий ріст;
3. прагнення отримати визнання, високу оцінку оточення;
4. потреба в самозбереженні.

18. Який різновид девіації можна віднести до первинних соціальних відхилень?

1. Хатня крадіжка
2. Самогубство
3. Перехід дороги в недозволеному місці
4. Вирощування наркотичних рослин для збуту

19. Що є оперативним засобом соціального контролю?

1. Соціальні норми
2. Соціальні інтереси
3. Соціальні санкції
4. Соціальні можливості

20. Головною тезою біологічного пояснення причин соціальних відхилень є...

1. Конфлікти, властиві особи, викликають девіацію
2. Конфлікти між нормами субкультури і пануючою культурою викликають девіацію
3. Девіація виникає при причинах відсутності в суспільстві соціальних норм
4. Фізичні особливості людини є причиною девіантної поведінки

21. Формальний контроль це:

1. Контроль членів сім'ї
2. Контроль з боку соціального оточення
3. Контроль з боку державних органів

22. Геніальність можна вважати прикладом

- 1. груповій девіації
- 2. позитивній девіації
- 3. культурній девіації

Варіант № 13 Варіант № 14

Варіант 13 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 14 – завдання під парними номерами

1. Соціальний простір це

- 1. Певна країна
- 2. Соціально-територіальна група
- 3. Система соціальних позицій і соціальних груп суспільства
- 4. Фізичний простір, де відбуваються соціальні процеси

2. Який випадок повністю відповідає поняттю горизонтальної мобільності?

- 1. Закінчення середньої школи
- 2. Звільнення з посади
- 3. Одруження
- 4. Отримання спадку
- 5. Перехід студента з одного державного вузу в інший без зміни спеціальності

3. Від чого менш за все залежить соціальний статус людини?

- 1. Від приналежності до соціальної групи
- 2. Від культурних традицій середовища
- 3. Від рис характеру, темпераменту
- 4. Від матеріального становища
- 5. Від обсягу владних повноважень

4. У традиційному суспільстві статева приналежність індивіда звичайно сприймається як його характеристика:

- 1. рангова;
- 2. номінальна.

5. Яким поняттям можна визначити тимчасові збори людей, об'єднаних у замкнутому фізичному просторі спільністю інтересів, що реагують на поведінку один одного?

1. Натовп	4. Аудиторія
2. Соціальна агрегація	5. Клас
3. Маса	

6. Як прийнято називати в соціології соціальну групу, на яку індивід орієнтує свою поведінку?

1. компаративною групою;	4. все вищезначене вірно;
2. референтною групою;	5. відсутній варіант відповіді.
3. нормативною групою	

7. Десяток людей, які очікують автобус на зупинці, є прикладом:

- 1. малої соціальної групи;
- 2. соціальної агрегації;

3. великої соціальної групи;
4. соціальної спільноти.

8. Який елемент не належить до структури соціального зв'язку?

1. Предмет зв'язку
2. Соціальні дії
3. Суб'єкти зв'язку
4. Реакція соціального оточення

9. Духовна культура це:

1. Сукупність значень, цінностей, норм
2. Пересічний рівень освіченості громадян країни
3. Сукупність історичних пам'яток культури
4. Рівень цивілізованості соціального життя

10. Який елемент культури є її ядром:

1. мова
2. поняття (концепти)
3. стосунки
4. знання і переконання
5. цінності
6. правила

11. Що є специфічною характеристикою особистості у межах соціології?

1. Здатність до прямохождению
2. Стан здоров'я, фізична сила
3. Сукупність наявних статусів
4. Особливості темпераменту

12. Піраміда цінностей, яка міститься у свідомості особистості і керує її поведінкою, визначаючи вибір вчинків і дій людини має назву:

1. Мотиваційний комплекс
2. Структура потреб
3. Ціннісні орієнтації
4. Сукупність установок
5. Статусний набір

13. Що не можна віднести до чинників, що визначають процес соціалізації?

1. Макросоціальні умови.
2. Близьке оточення, мікросоціум.
3. Власне «Я», можливість вільного вибору.
4. Генетичні чинники, інтелектуальні і фізичні здібності.
5. Астрологічні прогнози.

14. Соціальна роль це:

1. Поведінка особистості за ситуації, коли актуальним є контроль з боку оточення.
2. Манера поведінки людей в побуті, соціальній сфері.
3. Спосіб боротьби за оволодіння соціальним капіталом.
4. Система прав і обов'язків, які вказують на місце людини в соціальному просторі.
5. Деіндивідуалізовані моделі (стандарти) поведінка, яка відповідає

соціальним очікуванням відносно певних соціальних позицій (статусів).

15. Виберіть з перерахованих нижче статусів приписані

1. студент, майстер спорту, лідер групи
2. син, чоловік, чорношкірий
3. дочка, викладач, аристократ

16. Виберіть вірне судження:

1. соціалізація включає тільки цілеспрямовану дію на особу;
2. методи соціалізації однакові у всьому Світі;
3. соціалізація триває усе життя людини;
4. соціалізація відбувається тільки в дитинстві.

17. Які з перерахованих нижче потреб А. Маслоу вважає потребами самого високого рівня :

5. саморозвиток, творча самореалізація;
6. службовий ріст;
7. прагнення отримати визнання, високу оцінку оточення;
8. потреба в самозбереженні.

18. Головна теза культурологічного пояснення причин соціальних відхилень формулюється таким чином:

1. Конфлікти, властиві особи, викликають девіацію
2. Конфлікти між нормами субкультури і пануючою культурою викликають девіацію
3. Девіація виникає за умови аномії
4. Фізичні і психічні особливості людини - причини девіантної поведінки

19. До якого типу санкцій відноситься преміальна винагорода за відмову від паління?

1. Формально позитивна
2. Неформально позитивна
3. Формально негативна
4. Неформально негативна

20. Що являється интравертним девіантним вчинком?

1. Крадіжка
2. Порушення правил дорожнього руху
3. Паління марихуани
4. Згвалтування
5. Терористичний акт

21. Що відноситься до неформальних негативних санкцій?

1. Арешт
2. Позбавлення громадянських прав
3. Поширення чуток, які засуджують певну дію
4. Конфіскація майна
5. Кримінальне покарання

22. Соціологи пояснюють причини девіантної поведінки :

1. Природженою схильністю людини до злочинної поведінки;
2. Особливостями соціального устрою;
3. Особливостями психіки людини;
4. Особливостями будови людського тіла.

Варіант № 15 Варіант № 16

Варіант 15 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 16 – завдання під парними номерами

1. Скільки осей виміру в соціальному просторі?

1. Три
2. Дві
3. Безліч
4. Чотири

2. Яка ознака є вирішальною для визначення місця людини у соціальному просторі?

1. Географічні координати
2. Здібності і таланти
3. Належність до певної соціальної групи
4. Рівень освіченості

3. Головною ознакою соціального статусу є:

1. Сукупність прав і обов'язків
2. Професійна приналежність
3. Значущість для кожної конкретної людини

4. Пані "У" є українкою, греко-католичкою, дочкою пана "Х", 13 - річною жінкою. Це, з точки зору соціолога, є перелік її:

1. приписних соціальних статусів;
2. набутих соціальних статусів;
3. рангових соціальних характеристик;
4. особистих якостей.

5. Під час соціальних криз, переворотів інтенсивність соціальної мобільності, як правило:

1. знижується;
2. зростає;
3. залишається приблизно на тому ж рівні, що і у стабільних суспільствах.

6. В залежності від характеру взаємодії індивідів у соціальних групах, групи підрозділяють на...

1. Цільові і не цільові
2. Формальні і неформальні
3. Інтрупульсивні аутгрупи
4. Номінальні і реальні
5. Великі і малі

7. Студентська академгрупа є прикладом:

1. великої соціальної групи;
2. малої соціальної групи;
3. соціальної агрегації;
4. неформальної групи.

8. Який з актів поведінки можна віднести до соціальної дії?

1. Відповідь курсанта на поставлене викладачем питання
2. Курсант працює з книгою в бібліотеці
3. Художник готує фарби для своєї праці

9. До якого типу соціальної дії належить доставка олімпійського вогню до міста проведення чергової Олімпіади з Греції?

1. Цілеракціональна
2. Традиційна
3. Афективна
4. Цінністно-раціональна

10. Які з приведених об'єктів відносяться до матеріальної культури:

1. ритуал
2. свято
3. наукове відкриття
4. панчоха
5. управлінське рішення
6. винахід

11. Яке визначення особистості є найбільш правильним?

1. Особистість є найбільш широким поняттям, яке включає поняття людини.
2. Особистістю прийнято називати видатних або особливих людей, що чимось відрізняються від «пересічної людини».
3. Особистість - це сума успадкованих людиною неповторних ментальних рис, які визначають особливості її поведінки впродовж життя.
4. Особистість - це синонім поняття індивід, тобто найдрібнішої соціальної одиниці, з яких складається суспільство.
5. Особистість - це соціальна складова людини, сукупність рис і властивостей, які переважно не наслідують генетично, а формуються в суспільстві.

12. Здатність індивіда оперувати значеннями має назву:

1. Індикація
2. Интернализация
3. Адаптація
4. Интеракция

13. Соціалізація це

1. Процес формування соціального інституту
2. Процес формування соціальних груп і соціальної структури
3. Процес засвоєння особистістю соціальних норм і цінностей
4. Процес формування характеру особистості

14. Внутрішній спонукач до дії - це

1. Мотив
2. Стимул
3. Цінність
4. Мета

15. Соціальний статус індивіда - це

1. Позиція людини в соціальній системі
2. Соціальний престиж людини
3. Авторитет людини в групі
4. Функції, які він виконує при здійсненні трудової діяльності

16. Соціальна роль людини - це

1. очікувана, типова поведінка людини, обумовлена соціальним статусом

2. місце людини в суспільстві
3. сукупність дій, що віддаються перевага людиною

17. Зовнішній спонукач людини до діяльності називається:

1. стимул;
2. мотив;
3. інтерес;
4. потреба.

18. Який тип поведінки людини, по класифікації Р. Мертона, не належить до девіантної поведінки?

1. Інновація
 2. Ритуализм
 3. Ретритизм
 4. Конформізм
 5. Бунт
19. Девіантна поведінка це

1. Поведінка, яка відхиляється від норми
2. Поведінка, яка є типовою для певного прошарку суспільства
3. Поведінка, що характерна для релігійних громад

20. Чи змінилися види девіації впродовж ХХ століття в Україні?

1. Змінилися повністю
2. Не змінилися
3. Змінилися частково

21. Екстравертними девіантними вчинками називають:

1. Відхилення, які спрямовані на інших людей, зовні оточення людини
2. Поведінка, що відхиляється, яка викликає шкоду самому суб'єктові
3. Протиправна поведінка, яка не засуджується мораллю

22. До девіантної поведінки відноситься:

1. Участь у виборах;
2. Геніальність;
3. Навчання в університеті:
4. Повага до старших.

Варіант № 17 Варіант № 18

Варіант 17 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 18 – завдання під парними номерами

1. Якщо дві особи знаходяться в одній точці фізичного простору, чи означає це, що їх соціальна позиція тотожна?

1. Ні в яких випадках
2. В усіх випадках
3. В окремих випадках

2. Соціальна мобільність означає:

4. Рух людей у фізичному просторі
5. Зміну соціальної позиції, набуття нового статусу
6. Виконання індивідами властивих їм соціальних ролей

3. Яку назву мають статуси, що передбачають чіткі права й обов'язки, закріплені у законах?

1. Придбані
2. Формалізовані
3. Другорядні

4. Пані "У" є громадянкою України, студенткою, матір'ю, дружиною.

Це, з точки зору соціолога, перелік її:

1. приписних соціальних статусів;
2. набутих соціальних статусів;
3. рангових соціальних характеристик;
4. особистих якостей.

5. Переїзд на постійне проживання зі Львова до Тернополя можна трактувати як вияв:

1. вертикальної соціальної мобільності;
2. горизонтальної соціальної мобільності;
3. ні те, ні інше.

6. Яка соціальна група є первинною?

1. Підприємці як соціальна страта
2. Сім'я
3. Молодь як соціально-демографічна спільність
4. Харків'яни як соціально-територіальна група

7. Найважливішою характеристикою малої (первинної) соціальної групи, за Ч.Кулі, є:

1. стабільні персоналізовані, емоційно забарвлені безпосередні контакти між членами групи;
2. її здатність до швидкого скорочення (збільшення) кількості членів відповідно до обставин;
3. чітко визначена жорстка система ієрархії, лідерства;
4. здатність членів групи до скоординованої і завжди ефективної діяльності.

8. Що не є ознакою соціальної дії:

1. Орієнтація на іншу людину (соціум)
2. Суб'єктивний сенс дії
3. Намагання адаптуватися до фізичного оточення
4. Наявність або відсутність реального фізичного руху (бездіяльність)

9. Яка з перерахованих соціальних дій є афективною?

1. Капітан не залишає потопаючий корабель
2. Вибух емоцій у футбольних болільників
3. Перед весіллям наречену наріджають у білу сукню
4. Курсант виконує контрольну роботу

10. Які з приведених об'єктів відносяться до нематеріальної культури:

1. автомобіль
2. слово
3. значок
4. сукня
5. обручка

11. Яку назву має процес засвоєння особистістю цінностей, соціальних норм, елементів культури?

1. Індикація

2. Інтерналізація
3. Адаптація
4. Інтеракція

12. До придбаних потреб А.Маслоу відносить

1. потребу в самозбереженні
2. в упевненості в завтрашньому дні
3. в дружбі
4. в певному наборі білків, жирів і вуглеводів

13. Головною ознакою соціального статусу є:

1. Сукупність прав і обов'язків
2. Професійна приналежність
3. Значущість для кожної конкретної людини
4. Здатність до зміни

14. Який статус не є успадкованим або приписаним?

1. Чоловіка або жінки (гендерний статус).
2. Етнічний (тобто українця, поляка, білоруса, кримського татарина і тому подібне).
3. Менеджера корпорації або фірми.
4. Шляхтича у феодальному суспільстві.
5. Представника расово-антропологічної групи.

15. Який з перерахованих конфліктів відноситься до міжособових ролевих конфліктів

1. Працюючому студентові потрібно одно і теж час бути і на роботі і на лекції.
2. Мати повинна одночасно і любити дитину і проявляти до неї суворість
3. Міліціонер, як носій професійної ролі повинен заарештувати свого брата

16. Термін "особистість " позначає в соціології:

1. "конкретну людину", одиничного представника людського роду;
2. родове поняття, що вказує на приналежність до людського роду;
3. характеристику соціального в людині;
4. те особливе і специфічне, що відрізняє одну людину від усіх інших.

17. По Р. Мертону девіантна поведінка є слідством:

1. не узгодженістю між певною культурою метою і соціально схвалюваними засобами їх досягнення;
2. соціальній дезорганізації;
3. відсутністю чіткої моральної регуляції поведінки індивідів;
4. немає варіанту відповіді.

18. Який різновид девіації не можна віднести до первинних соціальних відхилень?

1. Заплив людини за рису буйків
2. Дуже високі показники людини у галузі спортивних досягнень
3. Перехід дороги на червоне світло
4. Продаж нелегальних наркотиків

19. Що не відноситься до формальних негативних санкцій?

1. Тюремне укладення
2. Арешт
3. Поширення чуток

4. Конфіскація майна
 5. Позбавлення громадянських прав
- 20. Регулятори поведінки людини в найбільш важливих сferах соціального життя, які забезпечують цілісність і стійкість суспільства це:**
1. Сімейні норми.
 2. Норми-правила.
 3. Релігійні норми.
 4. Норми-очікування.
 5. Економічні норми.
- 21. До девіантної поведінки відноситься:**
1. Участь у виборах;
 2. Геніальність;
 3. Навчання у вуз;
 4. Повага до старших.
- 22. Девіантна поведінка - це:**
1. Поведінка, що відхиляється від прийнятих в суспільстві норм;
 2. Конформна поведінка;
 3. Типова для цього суспільства поведінка;
 4. Поведінка, що відповідає законам суспільства.

Варіант № 19 Варіант № 20

5. Варіант 19 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 20 – завдання під парними номерами

- 1. Що не становить вісь соціального простору?**
1. Розподіл населення на професійні групи
 2. Класова стратифікація суспільства
 3. Поділ суспільства на економічну, соціальну, політичну, культурну сфери
- 2. Хто ввів в західну соціологію термін «соціальна мобільність»?**
1. М.Вебер;
 2. К.Маркс;
 3. П.Сорокін;
- 3. Як називається ситуація, коли шістнадцятирічну доньку одночасно чекають батьки, щоб разом відсвяткувати день народження бабусі, і друзі, щоб піти на дискотеку:**
1. культурний конфлікт
 2. конфлікт поколінь
 3. рольовий конфлікт
 4. статусний конфлікт.
- 4. В сучасному суспільстві релігійно-конфесійна принадлежність особистості звичайно має характер:**
1. ранговий;
 2. номінальний.

5. Які соціальні групи розрізняють соціологи в залежності від приналежності до них індивіда?

1. Цільові і не цільові
2. Формальні і неформальні
3. Інгрупи та аутгрупи
4. Номінальні і реальні
5. Великі і малі

6. Назвіть поняття, що характеризує сукупність процесів, завдяки яким відбувається зчленення різномірних взаємодіючих елементів в соціальну спільність, ціле, систему:

1. соціальна інтеграція;
2. соціальна стратифікація;
3. соціальна статистика;

7. Який елемент соціального життя можна вважати первинним?

1. Соціальний контакт
2. Соціальний конфлікт
3. Соціальна взаємодія
4. Соціальна дія

8. Яка ознака не належить до характеристики соціальних відносин?

1. Сталість
2. Самовідновлення
3. Довготривалість
4. Деіндивідуалізованість
5. Ідентичність

9. Чим відрізняються норми правові від норм моральних?

1. Наявністю санкцій
2. Типом соціальних відносин, що регулюють норми
3. Рівнями інформованості людей про зміст норм
4. Характером суб'єкта, що є джерелом відповідних норм

10. Регулятори поведінки людини в найбільш важливих системах соціального життя, які забезпечують цілісність і стійкість суспільства, - це:

1. норми-правила
2. норми-очікування
3. сімейні норми
4. релігійні норми

11. Що не входить в структуру особистості як соціологічній категорії?

1. Мотиви
2. Норми поведінки
3. Ролеві навички
4. Потреби і інтереси
5. Феномен пам'яті

12. Піраміда цінностей, яка міститься у свідомості особистості і керує її поведінкою, визначаючи вибір вчинків і дій людини має назву:

1. Мотиваційний комплекс
2. Структура потреб

3. Ціннісні орієнтації
4. Сукупність установок
5. Статусний набір

13. До механізму соціалізації особистості не належить фаза...

1. Соціальній адаптації
2. Соціальній інтеріоризації
3. Соціальній поляризації
4. Соціальною екстеріоризації

14. Яку назву мають статуси, які передбачають чіткі права і обов'язки, закріплені в законах?

1. Придбані
2. Формалізовані
3. Другорядні
4. Сімейні

15. Який з перерахованих конфліктів не відноситься до міжрольових

1. Працюочому студентові потрібно в один і той же час бути і на роботі і на лекції.
2. Мати повинна одночасно і любити дитину і проявляти до неї суворість
3. Міліціонер, як носій професійної ролі повинен заарештувати свого брата

16. Соціалізація індивіда - це

1. процес виховання особи
2. процес спілкування з людьми
3. процес засвоєння особою норм і цінностей суспільства

17. По Маслоу до природних потреб відноситься:

1. потреба в творчості;
2. потреба в прихильності близьких;
3. потреба у безпеці існування;
4. потреба в повазі.

18. Представник якої професії не займається діяльністю, пов'язаною з виконанням офіційного контролю?

1. Суддя
2. Прокурор
3. Лікар
4. Податковий інспектор
5. Полісмен

19. Екстравертними девіантними вчинками називають:

1. Відхилення, які спрямовані на зовнішнє середовище
2. Протиправна поведінка, яка не засуджується мораллю
3. Відхилене поведінка, яка викликає шкоду самому суб'єкту

20. Який з наведених агентів реалізує функцію здійснення формальних санкцій? (можливі декілька варіантів)

1. сусіди
2. сім'я
3. студентська група
4. податкова поліція

21. Способи реагування оточення на поведінку людини у вигляді заохочення або покарання за підтримку (порушення) певних норм

поведінки мають назву:

1. Цінності.
2. Цілі.
3. Санкції.
4. Вимоги.
5. Знання.

Базові поняття з модулю 1 та модулю 2:

соціальний простір, соціальна позиція, вертикальні осі диференціації, горизонтальні осі диференціації, соціальна мобільність, вертикальна соціальна мобільність, горизонтальна соціальна мобільність, висхідна мобільність, низхідна мобільність, між поколінна мобільність, внутріпоколінна мобільність, індивідуальна мобільність, групова мобільність, добровільна і примусова мобільність, канали соціальної мобільності, маргінальність, маргінал, соціальний статус, формальний статус, неформальний статус, головний статус, другорядний статус, статус що досягається, приписаний (аскриптивний) статус, статусний набір, соціальна роль, рольової конфлікт, внутрішньо особистісний рольовий конфлікт, міжособистісний рольовий конфлікт, між ролевий конфлікт, внутрішньо ролевий конфлікт, соціальна спільність, соціальна група, квазигрупа, агрегація, маса, соціальна категорія, натовп, аудиторія, контактні соціальні кола, статусні соціальні кола, дружні соціальні кола, професійні соціальні кола, референтна група, мала група, велика група, формальна група, неформальна група, первинна група, вторинна група, цільова група, інгрупа (група членства), аутгрупа, реальні групи, номінальні групи, соціальна дія, мета дії, агент дії, умови дії, соціальна норма, цінність, цілерациональна дія, цінноснорациональна дія, традиційна дія, афективна дія, соціальний зв'язок, соціальний контакт, соціальна взаємодія, соціальні відносини, культура, культурний шок, субкультура, контркультура, адаптаційна функція культури, інтеграційна функція культури, мова, символ, знак, знання, технології, цінності, норми-правила, норми-очікування, звичай, моральні норми, закони, народна культура, елітарна культура, масова культура, домінуюча (понуюча) культура, ідеологія, культурний етноцентризм, культурний релятивізм, індивід, особистість, індивідуальність, індикація, інтерналізація (інтеріоризація), потреби, інтереси, цілі, ціннісні орієнтації, ідеали, мотиви, стимули, типи особистості, габітус, соціальна установка, соціалізація, первинна соціалізація, вторинна соціалізація, агенти соціалізації, виховання, ресоціалізація, де соціалізація, девіантна поведінка, первинна девіація, вторинна девіація, позитивна девіація, негативна девіація, интровертная і екстравертнадевіація, корисна девіація, агресивна девіація, санкція, аномія, конформізм, типи девіації по Мертону: ритуализм, інновація, бунт, ретрізм, соціальний контроль, формальний соціальний контроль, неформальний соціальний контроль, формальні санкції, неформальні санкції, позитивні санкції, негативні санкції, ізоляція як тип соціального контролю, відокремлення як тип соціального контролю, реабілітація як тип соціального контролю, самоконтроль, влада, авторитет.

Змістовний модуль 3

Варіант № 1 Варіант № 2

Варіант 1 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 2 – завдання під парними номерами

1. Розподіл суспільства на соціальні групи і визначення порядку їх взаємодії має називу:

1. Соціальна стратифікація
2. Соціальна структура
3. Соціальна спільність
4. Соціальний розвиток
5. Соціальна інституціалізація

2. Який критерій стратифікації не належить до системи М.Вебера?

1. Багатство
2. Влада
3. Освіта
4. Престиж

3. Стратифікація це:

1. Синонім соціальної структури
2. Процес розчленування складних понять на простіші
3. Переходний період від традиційного до індустріального суспільства
4. Нерівність соціального становища різних шарів суспільства

4. У якому із суспільств відсутня чітка стратифікаційна система?

1. кастовому;
2. становому;
3. первіснообщинному.

5. Основним критерієм класового розшарування в марксистській соціології є:

1. Приватна власність, відношення до засобів виробництва
2. Рівень доходів
3. Соціальний статус і престиж
4. Належність до професії

6. Які ознаки притаманні середньому класу? (2 альтернативи)

Впевнене економічне становище

Політичний радикалізм

Надвисокі доходи

Переважно фізична праця

Доступ до вищих посад і “політичних важелів”

Порівняно високий рівень освіченості

7. Які нові класові групи з’явилися в Україні в переходний період (з початку 90-х рр.)? (усі можливі альтернативи)

1. Фермери
2. Кримські татари
3. Бізнесмени
4. Бюрократія
5. Нетрадиційні релігійні конфесії

8. Етнічна самоідентифікація це:

1. Визначення людиною свого місця у соціальному просторі
2. Сукупність об'єктивних ознак, за якими встановлюється етнічна ідентичність
3. Усвідомлення людиною своєї приналежності до певної етнічної групи
4. Вибір людиною віросповідання

9. Які визначення не стосується форми демографічної піраміди суспільства?

1. Тенденція до зменшення населення
2. Тенденція до збагачення пересічного громадянина
3. Тенденція до зросту населення

9. Ідеологія і практика дискримінації людей за ознаками статі .

1. патріархат;
2. расизм;
3. фемінізм;
4. сексизм.

11. Термін "гендерний дисплей" був запроваджений в соціологію

1. Сандрою Бем;
2. Ірвіном Гофманом;
3. КейтМілет;
4. Ентоні Гіденсом

12. Який фактор є визначальним для утворення і розвитку професійної структури суспільства?

1. Система розподілу праці
2. Кон'юнктура ринку
3. Система освіти і підготовки спеціалістів
4. Політична стратегія пануючої верстви або уряду
5. Привабливість тих, чи інших професій

13. Ознакою соціального інституту не являється:

1. Наявність цілі діяльності
2. Розподіл праці і професіоналізація виконання функцій
3. Наявність соціального розшарування між людьми
4. Розподілення прав та обов'язків учасників

14. Який елемент не належить до внутрішньої структури соціальних інститутів?

1. Санкції
2. Громадська думка
3. Статуси
4. Ролі
5. Норми

15. До сучасних соціальних інститутів можна віднести:

1. Інститут мови
2. Інститут президентства в Україні
3. Інститут власності

16. Деперсоналізація є характеристикою соціального інституту, яка означає, що:

1. всі особистості, які підпадають під дію цього інституту, повинні

відмовитися від свого "Я", нівелюватися, розчинитися серед інших;

2. не відмовляючись від особистісних якостей, люди повинні діяти у відповідності до прийнятих стандартів поведінки, визначених їм соціальних ролей.

3. Утворення нової якості, реалізація заданої функції або досягнення певної мети можливо через кооперацію членів організації

17. Деінституалізація є

1. Об'єктивним і позитивним процесом

2. Волонтаристським і небезпечним явищем

3. Може бути і першим і другим в залежності від обставин

18. До основних рис соціальних організацій не належить:

1. Цілеспрямованість

2. Керованість

3. Ієрархічність

4. Дружні стосунки

5. Ідентичність

19. У залежності від інституціональної принадливості (по сferах діяльності) організації поділяються на:

1. Відкриті, напівзакриті, закриті

2. Адміністративні та громадські

3. Економічні, соціальні, культурні

4. Бюрократичні і не бюрократичні

20. Яку функцію реалізує сучасний інститут поліції?

1. Виробничу

2. Військову

3. Утримання архетипу

4. Політичних репресій

5. Охорони прав і свобод громадян

6. Проведення політичних і виборних кампаній

21.Що не належить до загальних функцій соціальних інститутів?

1. Карадальна функція.

2. Ретранслююча функція.

3. Функція регулювання відносин.

4. Підтримки соціальної структури суспільства.

5. Виховна функція.

22.З інституційної точки зору інститут черги можна визначити як...

1. Неформальний нелегітимний.

2. Формальний нелегітимний.

3. Економічний нелегітимний.

4. Неформальний легітимний.

5. Формальний легітимний.

23.Які інститути були домінуючими у радянському суспільстві?

1. Людини, освіти, науки.

2. Комуністичної ідеології, комуністичної партії, держави.

3. Війська і силових структур.

4. Економічні інституції.

5. Моралі, релігії, науки.

24. За яких умов відбувається штучне та неприродне знищення певних інституцій?

1. Коли старі інституції вичерпують свої функції.
2. Коли відбувається зміна типу суспільства і змінюється інституційна структура.
3. Коли вони стають «жертвами» ідеологічних настанов, утопій, політичних гасел.
4. Коли в них вже немає потреби.
5. Коли з'являються більш нові та сучасні інституції, які виконують аналогічні або близькі за змістом функції.

25. Який інститут вважали за потрібне повністю винищити комуністичні ідеологи та політики після приходу до влади в ході пролетарської революції?

1. Економіки.
2. Приватної власності.
3. Держави.
4. Шлюбу.
5. Сім'ї.

26. Організаційний ефект це...

1. Виникнення нового інституту у відповідності до суспільної потреби.
2. Синонім членства в організації.
3. Розподіл дефіцитних ресурсів поміж членами організації.
4. Відбір до організацій людей за певними критеріями.
5. Отримання якісно нових результатів сумісної діяльності, що не можуть бути досягненні за межами відповідної кооперації.

27. Бюрократичний апарат це...

1. Управлінці, які безпосередньо не приймають участь у виробничому процесі.
2. Спеціалісти, що мають вищу освіту та залучені до персоналу організації.
3. Виробничий персонал з великим стажем роботи в організації.
4. Вищий керівний склад компанії або фірми.
5. Державні службовці.

Варіант № 3 Варіант № 4

Варіант 3 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 4 – завдання під парними номерами

1. Соціальна стратифікація це:

1. Система соціальної взаємодії
2. Ієрархічно організована структура соціальної нерівності
3. Система прав та обов'язків людини
4. Сукупність етнічних спільностей

2. Яке твердження належить марксистській теорії стратифікації?

1. Набуття статусу може здійснюватися шляхом особистих досягнень і шляхом аскрипції
2. Нерівність є наслідком ієрархії функцій суспільства
3. Нерівність є функцією інституту приватної власності і факту володіння окремими групами засобів виробництва

4. Нерівність має два джерела: природні біологічні відмінності і соціокультурні фактори

3. Які головні особливості еволюції сучасної соціальної структури українського суспільства?

1. поява соціальної групи безробітних;
2. поява соціальної групи біженців;
3. зміна соціального статусу багатьох елементів соціальної структури суспільства (професійних, вікових, освітніх), їх соціальне сходження або деградація;
4. вірно все вищезгадане;
5. відсутній варіант відповіді.

4. Для "закритих" стратифікаційних систем характерний:

1. високий рівень соціальної мобільності;
2. низький рівень соціальної мобільності;
3. рівень соціальної мобільності є приблизно однаковий і у "відкритих" і у "закритих" соціально-стратифікаційних системах.

5. Які критерії застосував Ч.Бут для розподілу мешканців Лондону на вищий, середній і нижчий класи?

1. Рівень доходів і наявність прислуги
2. Самооцінка респондентів і наявність прислуги
3. Рівень доходів і кількість кімнат в помешканнях
4. Кількість кімнат і наявність прислуги

6. "Білими комірцями" в соціології називають:

1. Осіб, що зайняті розумовою працею
2. Тих, хто має високі прибутки
3. Групу людей, які мали відношення до "білого руху" за часів громадянської війни у Росії
4. Службовців, що працюють у "Білому Домі"

7. У сучасному українському суспільстві найбільш масовим є:

1. вищий клас;
2. середній клас;
3. нижчий клас.

8. Демографічна структура суспільства відображає поділ на: (усі можливі альтернативи)

1. Статеві групи
2. Регіональні групи
3. Етнічні групи
4. Вікові групи
5. Професійні групи

9. Предметом гендерних досліджень є

1. супер жіночі проблеми;
2. супер чоловічі проблеми;
3. проблеми стосунків жінок і чоловіків;
4. ролі, норми, цінності, риси характеру, які приписує суспільство жінкам і чоловікам через системи соціалізації, розподілу праці, культурні символи і цінності.

10. Сформовані в культурі узагальненні уявлення про те, як в дійсності себе поводять чоловіки та жінки - це

1. гендерні ролі;
2. гендерні стереотипи;
3. гендерні норми;
4. гендерні контракти

11. Політика, в основу якої покладений принцип створення рівних умов

для самореалізації особистості у всіх соціальних сферах незалежно від її

статевої приналежності - це

1. дискримінаційна політика;
2. егалітарна політика;
3. патріархальна політика;
4. ліберальний тип державної політики.

12. Яка ознака не є специфічною для визначення професійних груп?

1. Рівень кваліфікації
2. Етнічна приналежність
3. Ознаки характеру праці (переважно розумова або фізична)
4. Технічна озброєність
5. Наявність або відсутність організаторської функції

13. Який вид соціальних інститутів не належить до класифікації, заснованої на визначені основних сфер суспільства?

1. Економічні інститути
2. Інститути культури
3. Політичні інститути
4. Інститути продовження роду

14. Що не є загальною функцією соціальних інститутів?

1. Закріплення і відтворення суспільних відносин у визначеній області;
2. Функція регулювання і соціального контролю;
3. Спеціалізація та уніфікація видів діяльності;
4. Керування процесом розподілу і виробництва матеріальних благ;
5. Структурування суспільства і розширення соціального простору;

15. Відносно стабільні і повторювані в соціальному просторі та часі соціальні взаємодії, які регулюються соціальними нормами і цінностями та орієнтовані на задоволення соціально значимих потреб, - це:

1. соціальна структура суспільства;
2. соціальна організація;
3. соціальний інститут;
4. соціальна група.

16. Ознакою деінституціалізації не є:

1. Неясність мети існування інституту;
2. Зниження соціального авторитету;
3. Плинність кадрів, недолік матеріальних засобів для підтримки інституту;
4. Закріплення прав і обов'язків його учасників у нормативних актах;

17. Який з соціальних інститутів з'явився раніше за інші?

1. Науки
2. Сім'ї
3. Грошів
4. Освіти

18. Єдиноначальність та піраміdalний устрій є визначальною рисою...

1. Функціональної структури управління організацією
2. Штабної системи управління
3. Лінійної структури

19. Організаційний ефект це:

1. Відсів тих претендентів, хто не задовольняє вимогам організації
2. Утворення нової якості, реалізація заданої функції або досягнення певної мети через кооперацію членів організації
3. Відокремлення певної соціальної групи у соціальному просторі на основі спільної позиції, нового статусу

20. Слово «інститут» походить від латинського кореня, що у перекладі означає буквально:

1. Відхилення
2. Згода
3. Настанова, установа
4. Спільнота
5. Корпорація

21. До якого типу можна віднести інститут держави?

1. Економічні інститути.
2. Політичні інститути.
3. Соціальні інститути.
4. Нелегітимні інститути.
5. Інститути культури.

22. Інституційна структура суспільства є...

1. Сумою соціальних інститутів, існуючих в конкретному суспільстві.
2. Сумою соціальних інститутів, що існували протягом всієї історії даного суспільства.
3. Системою соціальних позицій та соціальних груп, притаманних даному суспільству.
4. Системою основних, базових та інших інституцій, що відповідають типу конкретного суспільства і виникли історичним шляхом.
5. Система цінностей, норм, символів, ролей, які відповідають конкретній інституції.

23. Який інститут бере на себе роль регулятора сексуальних відносин поміж чоловіками та жінками?

1. Держави.
2. Роду.
3. Освіти.
4. Шлюбу.
5. Сім'ї

24. За яких умов процес інституціоналізації має більші шанси

завершилася виникненням нового інституту?

1. Якщо приймається відповідний закон на державному рівні.
2. Якщо існує стійка соціальна потреба в регулюванні певного типу стосунків або діяльності.
3. Якщо та те є політична воля правителів або державного керівництва.
4. Якщо вчені обґрутували доцільність існування інституції.
5. Якщо є відповідне фінансування та матеріальні ресурси.

25. Організації, до яких на правах членства зараховують усіх бажаючих, називаються...

1. Трудовими колективами.
2. Напівзакритого типу.
3. Транснаціональними.
4. Закритого типу.
5. Відкритого типу.

26. Що не входить до нормативної бази функціонування організації?

1. Загальнодержавні конституційні норми.
2. Накази та розпорядження міністра, якщо організація має відповідне підпорядкування.
3. Накази керівника організації.
4. Затверджені статутні документи.
5. Рішення та правила поведінки окремих неформальних груп всередині організації.

27. Неформальна група в організації це...

1. Соціально-психологічні групи, яка об'єднує людей, що симпатизують один одному, або вступають у контакти за власною ініціативою для вирішення певних проблем.
2. Відділ або філія, які не передбачені статутом.
3. Групи сприяння діяльності організації як, наприклад, фан-клуби.
4. Спітовариства колег під час відпусток, корпоративів.
5. Молоді спеціалісти і ті, хто був прийнятий на службу із випробувальним терміном.

Варіант № 5 Варіант № 6

Варіант 5 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 6 – завдання під парними номерами

1. Яка з соціальних структур суспільства є найбільш рухливою в переходний період?

1. Соціально демографічна структура
2. Соціально-територіальна структура
3. Соціально-класова структура
4. Соціально-етнічна структура
5. Всі типи структур однаково рухливі

2. Соціальний клас це:

1. Мала соціальна група
2. Велика соціальна група
3. Формальна соціальна група
4. Професійна соціальна група

3. До показників стратифікації сучасного українського суспільства не належить:

1. Влада
2. Прибуток
3. Освіта
4. Престиж
5. Гендер

4. У двох із перерахованих суспільств стратифікаційна система базується на основі приписних (аскриптивних) статусів особистості.

Це:

1. кастове суспільство у стародавній Індії;
2. сучасне індустріальне, постіндустріальне суспільство;
3. станове суспільство у Франції напередодні буржуазної революції.

5. Якій школі (окрімому вченому) належить поділ суспільства на три класи (землевласники, наймані працівники, капіталісти) в залежності від способу розподілу суспільного багатства?

1. Фізіократам
2. А.Сміту
3. К.Марксу
4. Функціоналістам

6. Які ознаки притаманні нижчому класу? (3 альтернативи)

1. Злочинність
2. Відсутність роботи
3. Переважно фізична праця
4. Переважно “ліві” уподобання й орієнтації у політиці
5. Стабільне фінансове становище
6. Наявність нерухомості
7. Продаж на ринку праці своїх “робочих рук”

7. Основу "середнього класу" в сучасних суспільствах становлять люди із:

1. набутим соціальним статусом;
2. приписним соціальним статусом;
3. правильними є обидві відповіді.

8. Які етноси за своєї чисельністю не відноситься до п'ятірки найбільш великих етнічних груп України? (усі можливі альтернативи)

1. Караїми
2. Українці
3. Гагаузи
4. Білоруси
5. Євреї
6. Росіяни
7. Вірмени
8. Поляки

9. Що не є характерними рисами демографічної структури України? (усі можливі альтернативи)

1. Переважання у структурі чоловіків
2. Переважання у структурі жінок

3. Наявність неприродних деформацій, так звані “відлуння війни”

4. Тенденція до зросту населення

5. Тенденція до зменшення населення

10. Процес засвоєння гендерних ролей і відтворення типів поведінки, очікуваних суспільством від чоловіків та жінок - це

1. гендерна ідентичність;

2. гендерна стратифікація;

3. гендерна соціалізація;

4. гендерна асиметрія.

11. Що означає бути жінкою чи чоловіком в суспільстві?

1. виконувати ті чи інші приписані гендерні ролі;

2. володіти певними анатомічними властивостями.

12. Який методичний засіб використовують соціологи для визначення престижу професій?

1. Спостереження на біржах праці

2. Інтерв'ю з безробітними

3. Вивчення розділів у газетах про найм працівників

4. Проведення масових опитувань населення і застосування спеціальних шкал

13. Соціальний інститут це:

1. Група людей, яку об'єднує певна система соціальних ознак

2. Організація, що має свій статут

3. Установлення, що регулює і закріплює соціальні відносини в визначеній сфері діяльності

4. Професійна група

14. Яка характеристика не стосується соціальних інститутів?

1. Важливість для існування суспільства

2. Регуляція діяльності і взаємодії великого числа людей

3. Мінливість, швидкоплинність

4. Усталеність

15. Прикладом соціального інституту є (можливі декілька варіантів):

1. Інститут соціології НАН України;

2. Львівський банківський інститут;

3. сім'я;

4. релігія.

16. Що не є складовою частиною процесу інституалізації?

1. Фіксація, зміщення певного типу соціальних зв'язків

2. Розвиток нормативно-правової бази

3. Поява (або закріплення) нових соціальних позицій, статусів, ролей

4. Виникнення певного типу соціальних організацій

5. Посилення процесів соціальної мобільності

17. До явних функцій інституту загальної освіти не належить:

1. Опанування програмних вимог з низки навчальних дисциплін;

2. Налагодження приятельських стосунків

3. Засвоєння базових культурних цінностей суспільства

18. Хто з соціологів вважається засновником теорії «ідеальної бюрократичної моделі організації»?

1. М.Вебер

2. Е.Мейо

3. Дж. Кулі

4. Е.Дюркгейм

19. Організації, які не визначають ясних умов прийому, використовують негласні методи поповнення, мають назву:

1. Бюрократичні

2. Адміністративні

3. Відкриті

4. Закриті

5. Політичні

20. Яку функцію реалізує сучасний інститут поліції? (усі можливі альтернативи)

1. Виробничу

2. Соціального контролю

3. Військову

4. Утримання архетипу

5. Підтримки правопорядку

6. Політичних репресій

7. Охорони прав і свобод громадян

8. Проведення політичних і виборних кампаній

21. Який тип інституцій не відповідає загальному типологічному критерію у наступному списку...

1. Економічні інститути.

2. Політичні інститути.

3. Соціальні інститути.

4. Легітимні інститути.

5. Інститути культури.

22. З інституційної точки зору інститут хабара можна визначити як...

1. Неформальний нелегітимний.

2. Формальний нелегітимний.

3. Економічний нелегітимний.

4. Неформальний легітимний.

5. Формальний легітимний.

23. Який інститут не можна віднести до базових інституцій сучасних суспільств?

1. Держави.

2. Роду.

3. Освіти.

4. Шлюбу.

5. Сім'ї.

24. Узвичаєння практик в процесі інституціоналізації отримало назву...

1. Хабітулізація.

2. Перенесення.

3. Соціалізація.

4. Стратифікація.

5. Перевтілення.

25. Соціальні організації це...

1. Будь-які групи людей, що займаються певною діяльністю.
2. Переважно великі неорганічні соціальні групи.
3. Системи соціальних позицій і статусів, що дозволяють створювати цілеспрямовані соціальні колективи.
4. Елемент соціальних інституцій.
5. Неформальні групи та об'єднання людей для досягнення спільних цілей.

26. Лінійний тип структури організації є найбільш характерний для...

1. Комерційних структур.
2. Малого та середнього бізнесу.
3. Війська.
4. Різноманітних творчих колективів.
5. Відкритих організацій.

27. Бюрократичну модель організації теоретично було обґрунтовано в працях...

1. Дюркгейма.
2. Вебера.
3. Файоля.
4. Мейо.
5. Маркса.

Варіант № 7 Варіант № 8

Варіант 7 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 8 – завдання під парними номерами

1. Теорія соціальної стратифікації використовується соціологами для аналізу:

1. Соціальної поведінки особистості
2. Соціалізації особистості
3. Соціального розшарування в суспільстві
4. Отримання особистістю неформалізованого статусові

2. Яка риса є специфічною (порівняно з іншими системами) для кастової системи стратифікації?

1. Відсутність вертикальної мобільності
2. Значна соціальна нерівність
3. Наявність успадкованих статусів
4. Соціальна напруга і соціальні конфлікти

3. Сучасна Великобританія є прикладом суспільства із системою соціальної стратифікації, яку можна назвати:

1. "закритою";
2. "відкритою";
3. "змішаною".

4. Поняття "соціальний клас" і "соціальна страта" у соціології розглядаються таким чином...

1. Абсолютно протилежні
2. Суттєво різні за змістом
3. Близькі за змістом, але не тотожні

4. Тотожні

5. Хто був автором методу «оцінка репутації» для визначення класової структури?

1. Вебер
2. Маркс
3. Бут
4. Уорнер

6. Які соціологічні методи використовуються для аналізу класового розшарування: (усі можливі альтернативи)

1. Об'єктивний
2. Вибірковий
3. Суб'єктивний
4. Оцінки репутації

7. Яка ознака не належить до критеріїв етнічної групи?

1. Мова
2. Ментальності
3. Громадянство
4. Ідентичність

8. Гендер це:

1. Сучасна професія
2. Соціальна стать
3. Метод конкретно-соціологічних досліджень
4. Вік людей, який виходить за межі пересічного віку життя чоловіків або жінок в конкретній країні

9. Науковий напрям і суспільний рух, метою якого є повна рівноправність

чоловіків і жінок у всіх сферах життя - це

1. суфражизм;
2. фемінізм;
3. матріархат;
- 4.ексизм

10. Ім'я, зовнішній вигляд, тембр голосу, манера мови і рухи, стиль виразу почуттів - всі ці багатоманітні прояви, які дозволяють ідентифікувати співрозмовника як чоловіка та жінку - це

1. гендерний дисплей;
2. гендерна роль;
3. гендерна норма;
4. гендерний стереотип.

11. Гендерна рівність чоловіків та жінок - це

1. тотожність їхніх ознак і характеристик;
2. можливість володіння рівними частками соціальної влади, а також рівний доступ до суспільних ресурсів.

12. До соціально-територіальних структур належать: (усі можливі альтернативи)

1. Поділ населення на міське та сільське
2. Поділ населення за принципом адміністративного поділу країни, певних територій

3. Поділ населення за етнічними ознаками
4. Поділ населення за історичними “землями” та природно-історичними регіонами
5. Поділ населення за пропискою або реєстраційними відмітками у паспорті та інших документах, що засвідчують особистість

13. Який інститут з наведених нижче належить до інститутів культури?

1. Гроші
2. Шлюб
3. Наука
4. Багатопартійність

14. Формальні завдання соціального інституту реалізуються в межах...

1. Явних функцій
2. Латентних функцій
3. Дисфункцій

15. Що з наведеного може розглядатися як соціальний інститут і як мала соціальна група:

1. колектив Інституту соціології НАН України;
2. церква;
3. армія;
4. сім'я.

16. Що є складовою частиною процесу інституалізації? (декілька варіантів)

1. Фіксація, зміщення певного типу соціальних зв‘язків
2. Загострення суспільно-політичної ситуації
3. Поява (або закріплення) нових соціальних позицій, статусів, ролей
4. Зникнення тих чи інших соціальних груп
5. Посилення процесів соціальної мобільності

17. Соціальні організації відносяться до:

1. Первинних соціальних груп
2. Вторинних соціальних груп
3. Великих етнічних спільностей

18. «Відкрита організація» це:

1. Організація, що легко доступна для дослідника
2. Організація, яка має вільне членство
3. Організація, що керується в своїй діяльності принципами гласності
4. Організація, яка практикує менеджмент в дусі доктрини «людяних відносин»

19. Що не є обов‘язковими рисами соціальної організації? (усі можливі альтернативи)

1. Організаційний ефект
2. Цілеспрямованість
3. Єдність світогляду усіх членів організації
4. Керованість
5. Ієрархічність
6. Повага до прав і свобод членів організації
7. Наявність норм та правил

8. Членство

20. Хто з соціологів започаткував традицію використовувати термін «соціальний інститут»?

1. Маркс.
2. Конт.
3. Спенсер.
4. Дюркгейм.
5. Сорокін.

21. До якого типу можна віднести інститут шлюбу?

1. Економічні інститути.
2. Політичні інститути.
3. Соціальні інститути.
4. Нелегітимні інститути.
5. Інститути культури.

22. Який інститут був домінуючим у первісному суспільстві?

1. Держави.
2. Власності.
3. Війська.
4. Мови.
5. Роду.

23. Процес розпаду старих інституцій або зменшення їх соціальної функції називається...

1. Інституціоналізацією.
2. Асиміляцією.
3. Дейніституціоналізацією.
4. Інституційним розривом.
5. Секуляризацією.

24. Який інститут не зник або не зазнав функціональних обмежень після розпаду комуністичної системи в Україні?

1. Інститут колгоспу.
2. Інститут державної власності.
3. Інститут комуністичної партії.
4. Ідеологічні інституції.
5. Інститут релігії.

25. Абсолютну більшість університетів можна віднести до організацій...

1. Економічного типу.
2. Закритого типу.
3. Відкритого типу.
4. Напівзакритого типу.
5. Політичної сфери.

26. Яка ціль не є пріоритетом кадрової політики більшості сучасних організацій України?

1. Добір співробітників певного рівня кваліфікації.
2. Відсіювання тих кандидатів, хто має різні залежності або склонності до шахрайства.
3. Омоложення колективи, залучення молодих спеціалістів.

4. Підвищення кваліфікації персоналу шляхом перепідготовки, проведення тренінгів тощо.

5. Залучення співробітників, які належать до певної партії або політичного руху.

27. Неформальна група в організації це...

1. Відділ або філія, які не передбачені статутом.

2. Групи сприяння діяльності організації як, наприклад, фан-клуби.

3. Соціально-психологічні групи, яка об'єднує людей, що симпатизують один одному, або вступають у контакти за власною ініціативою для вирішення певних проблем.

4. Спітовариства колег під час відпусток, корпоративів.

5. Молоді спеціалісти і ті, хто був прийнятий на службу із випробувальним терміном.

Базові поняття з модулю:

соціальна структура, соціальна стратифікація, соціальна страта, критерії стратифікації; влада, престиж, дохід як критерії стратифікації, відкриті і закриті системи стратифікації, історичні системи стратифікації, каста, станова система стратифікації, рабство як система стратифікації, профілі стратифікації, соціальний клас, вищий клас, андерклас, етнос, етногенез, етнонім, менталітет, ескапізм, кардоцентрізм, суб'єктивні етнічні ознаки, об'єктивні етнічні ознаки, етнічна структура, етнічні відносини, етнічні конфлікти, етнічна дискримінація, корінні етноси, діаспора, титульні народи, національні меншини, субетнос, суперетнос, еволюційні і трансформаційні зміни етносів, консолідація, асиміляція, інтеграція, апартеїд, сегрегація, геноцид, етнічні чистки, шкала Богардуса, соціально-демографічна структура, біологічна стать, гендер, гендерні ролі, гендерна ідентичність, гендерні стереотипи, гендерні ідеали, гендерна дискримінація, гендерна сегрегація, гендерна презентація, гендерний дисплей, фемінізм, феміність, маскулінність, андрогінність, вікові групи, молодь, демографічна піраміда, професія, спеціальність, соціально-професійна структура, соціально-територіальна структура.

Змістовний модуль 4 та 5.

Варіант № 1 Варіант № 2

Варіант 1 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 2 – завдання під парними номерами

1. Головною ознакою суспільства є:

1. Територія, на якій воно розташовано

2. Визначений державний устрій

3. Здатність до самоврядування і самовідтворення

4. Специфічні норми поведінки

5. Наявність великого числа людей у його складі

2. Що не є чинником стабільності у суспільстві? (три вибори)

1. Поділ праці

2. Сформована політична нація

3. Поліетнічність
4. Система державних інститутів
5. Виразна соціальна диференціація
6. Розвинута правова система
7. Боротьба політичної опозиції за владу
8. Спільна ідеологія

3. Моделлю масового суспільства є:

1. Соціальна організація
2. Неформальна група
3. Натовп
4. Політичний рух

4. Що означає поняття «традиційне суспільство»?

1. докапіталістичне, доіндустриальне суспільство з уповільненими темпами еволюції;
2. східне суспільство, що вступило в епоху капіталізму;
3. суспільство, у якому сильні християнські традиції;
4. вірно усе вищевказане;
5. відсутній варіант відповіді.

5. Спроможність існувати самостійно, що досягається за рахунок високого рівня внутрішньої саморегуляції, забезпечує підтримку та постійне відтворення складної системи соціальних взаємин. Про яку основну ознаку суспільства йдеться ?

1. універсальність;
2. автономність;
3. інтегративність;
4. територію.

6. В якому (або в яких) із зазначених суспільств поєднуються як головні їхні ознаки сфера послуг, знання як мета діяльності, університет як соціальна організація ?

1. протосуспільство;
2. індустріальне суспільство
3. традиційне суспільство;
4. постіндустріальне суспільство.

7. Термін “модернізація” в соціології означає:

1. Процес змін у соціальній організації
2. Реконструкція народного господарства
3. Перехід від традиційного до індустріального суспільства

8. Соціальні рухи це:

1. Вільно організовані колективи, неформальні установи, що гуртують однодумців для досягнення певних цілей
2. Створені державою установи для досягнення суспільно-важливих цілей
3. Спілки й організації опозиціонерів до існуючої влади

9. Яке з нижче перерахованих тверджень невірно характеризує соціальні зміни?

1. Соціальні зміни можуть відбуватися в різних сферах суспільного життя
2. Соціальні зміни завжди мають позитивні наслідки

3. Існує безліч причин, що приводять до соціальних змін у суспільному житті

4. Соціальні зміни можуть відбуватися з різною швидкістю

5. Соціальні зміни – найбільш істотні, масштабні в суспільстві

10. У традиційному суспільстві родини були багатодітні, у сучасному суспільстві переважно - малодітні. До якого виду соціальних змін це відноситься?

1. Функціональні

2. Мотиваційні

3. Структурні

4. Процесуальні

5. Циклічні

11. Зміни, що відбуваються через зміщення акцентів в основних напрямках діяльності (наприклад, відповідно до нової Конституції України такі зміни відбулися щодо виконавчої та законодавчої влади країни), можна зарахувати до:

1. структурних змін;

2. процесуальних змін;

3. мотиваційних змін;

4. функціональних змін.

12. Післявоєнний «бебі-бум» у США і подальші зміни в американському суспільстві, що з ним пов'язані, можна зарахувати до:

1. фактора природного оточення;

2. фактора людських дій;

3. фактора демографічних змін;

4. технологічного фактора.

13. Ці теорії фокусують свою увагу на такій природі змін, що виявляється у періодичному розквіті та занепаді цивілізацій. Про які теорії пояснення соціальних змін йдеться ?

1. еволюційні теорії;

2. циклічні теорії;

3. функціональні теорії;

4. конфліктні теорії.

14. Територія, що має державні кордони і користується суверенітетом, має назву...

1. Країна

2. Суспільство

3. Держава

4. Соціальна спільність

5. Соціальний простір

15. По способу добування засобів до існування всі суспільства можна розділити на:

1. Прості і складні

2. Виробляючі і привласнюючи

3. Первіснообщинні, рабовласницькі, феодальні, капіталістичні

4. Доіндустриальні й індустриальні

16. Які категорії є типовими для теорії масового суспільства? (усі можливі альтернативи)

1. Соціальний статус
2. Соціальний клас
3. Маси
4. Вожді
5. Вищий клас
6. Еліта

17. Основу концепції постіндустріального суспільства складає поділ усього суспільства на:

1. 3 етапи: доіндустріальний, індустріальний і постіндустріальний;
2. 2 етапи: традиційне суспільство і постіндустріальне;
3. 5 етапів: первіснообщинне, рабовласницьке, феодальне, капіталістичне і комуністичне;

18. Цілісність, єдність загальної системи цінностей, яку називають культурою. Про яку основну ознаку суспільства йдеться ?

1. універсальність;
2. автономність;
3. інтегративність;
4. територію.

19. На думку якого вченого людство послідовно пройшло чотири формациї: первіснообщинну; рабовласницьку; феодальну; капіталістичну. Про якого вченого йдеться?

1. К. Маркса;
2. У.Ростоу;
3. І.Мауда;
4. Д.Белла.

20. Хто з відомих соціологів обстоював вирішальну роль економічних факторів у історичному процесі?

1. Дюркгейм
2. Вебер
3. Маркс
4. Сорокін

21. Мобілізація це фаза...

1. Зародження соціального руху
2. Розгортання соціального руху
3. Спаду соціального руху
4. Завершення й зникнення соціального руху

22. У залежності від швидкості протікання соціальні зміни поділяються на:

1. Еволюційні і революційні
2. Прогресивні, регресивні, нейтральні
3. Економічні, політичні, культурні
4. Швидкі і повільні

23. Які причини зумовлюють соціальні зміни в сучасному українському суспільстві?

1. Економічні
2. Культурні
3. Технологічні
4. Усі перераховані причини

24. При переході до ринкових відносин на перший план у людей виступають інтереси особистого грошового заробітку, прибутку, що впливає на їхню поведінку, мислення, свідомість. Про які соціальні зміни йдеться ?

1. структурні зміни;
2. процесуальні зміни;
3. мотиваційні зміни;
4. функціональні зміни.

25. За логікою М.Вебера «протестантська етика» тяжкої праці і відкладеної винагороди сприяла розвиткові капіталізму. Про який фактор процесу соціальних змін йдеться ?

1. демографічні зміни;
2. людські дії;
3. ідеї;
4. природне оточення.

26. Ці теорії основним джерелом соціального розвитку проголошують суперечність конкуруючих у суспільстві інтересів. Про які теорії пояснення соціальних змін йдеться ?

1. еволюційні теорії;
2. циклічні теорії;
3. функціональні теорії;
4. конфліктні теорії.

27. Чи можна однозначно стверджувати, що соціальні революції завжди на користь соціальному розвитку?

1. Так
2. Ні

28. У традиційному суспільстві родина була виробничо-економічною господарською одиницею, у сучасному – розподільчо-споживчій. Який вид соціальних змін ілюструє цей приклад?

1. Функціональні
2. Мотиваційні
3. Структурні
4. Процесуальні
5. Циклічні

29. Зміни, що відбуваються у процесі соціальних взаємодій та взаємовідносин різноманітних утворень (солідарності, напруженості, конфлікту і т.п.), можна зарахувати до:

1. структурних змін;
2. процесуальних змін;
3. мотиваційних змін;
4. функціональних змін.

30. Біля 1500 років до н.е. вулканічне виверження в Егейському морі

**створило велетенську хвилю, яка зруйнувала Мінойську цивілізацію.
Про який фактор процесу соціальних змін йдеться ?**

1. демографічні зміни;
2. людські дії;
3. технології;
4. природне оточення.

Варіант № 3 Варіант № 4

Варіант 3 виконує завдання під непарними номерами, Варіант 4 – завдання під парними номерами

1. Яка з нижче перерахованих характеристик не є ознакою суспільства?

1. Поповнення переважно за рахунок дітей тих людей, що вже є визнаними представниками об'єднання
2. Власна система керування
3. Власна назва і власна історія
4. Спільне проживання представників тільки одного етносу
5. Загальна система цінностей, звичаїв, традицій, норм, що утворюють особливу культуру

2. Яке визначення типу суспільства (суспільно-економічної формaciї) не є марксистським?

1. Рабовласницьке суспільство
2. Традиційне суспільство
3. Феодальне суспільство
4. Капіталістичне суспільство

3. Яку назву має суспільство, для якого характерно раціональне зображення світу, критицизм і індивідуалізм?

1. суспільно-економічна формaciя;
2. відкрите суспільство;
3. закрите суспільство;
4. вірно усе вищевказане;
5. відсутній варіант відповіді.

4. Ознаками політичної нації не є... (усі можливі альтернативи)

1. Моноетнічність
2. Громадянство
3. Спільна релігія
4. Спільна територія
5. Держава
6. Політична еліта

5. За цим критерієм всі існуючі суспільства поділяють на прості та складні. Який (які) критерій (критерії") лежать в основі подібної класифікації суспільств ? (2 варіанта)

1. наявність писемності;
2. чисельність рівнів управління;
3. ступінь соціальної диференціації;

4. спосіб здобування засобів для існування.

6. Зародження держави, міста, класів, писемності пов'язують з таким типом суспільства:

1. протосуспільство;
2. традиційне суспільство;
3. індустріальне суспільство;
4. постіндустріальне, інформаційне суспільство.

7. Чи є сучасні соціологи у своїй більшості прибічниками теорії соціального прогресу?

1. Так
2. Ні

8. Хто з відомих соціологів розробляв теорію соціальної революції?

1. Вебер
2. Дюркгейм
3. Спенсер
4. Маркс

9. До якого виду соціальних змін можна віднести перехід від шлюбів, основним мотивом вступу в які є економічний інтерес, до шлюбів, заснованих, у першу чергу, на міжособистісних симпатіях і перевагах чоловіка і жінки?

1. Функціональні
2. Мотиваційні
3. Структурні
4. Циклічні

10. Це поняття позначає зміни, що відбуваються впродовж деякого часу у соціальних спільнотах, групах, інститутах, організаціях та суспільствах, в їх взаєминах одне з одним, а також з індивідами. Про яке поняття йдеться?

1. соціальний розвиток;
2. соціальний прогрес;
3. соціальний інститут;
4. соціальний регрес

11. Часткові, поступові, такі, які здійснюються як достатньо стійкі та постійні тенденції до зростання або зменшення якихось якостей, елементів в різних соціальних системах, - це:

1. еволюційні зміни;
2. революційні зміни;
3. прогресивні зміни;
4. реформаційні зміни.

12. Різні форми колективної поведінки (мода, чутки, бунти) та соціальні рухи можна зарахувати до:

1. фактора природного оточення;
2. фактора людських дій;
3. фактора демографічних змін;
4. технологічного фактора.

13. Що не є ознакою сучасного суспільства?

1. Певна політична автономія

2. Необхідний мінімум соціальної солідарності

3. Кількість членів понад один млн. осіб

4. Власний соціальний простір піраміdalnoї форми

14. Яка ознака не характерна для доіндустріального суспільства?

1. Велика частина населення проживає в селі

2. Культура традиційна, заснована на релігійних цінностях

3. Низькі темпи науково-технічного прогресу

4. Розвита професійна структура

5. Широкомасштабне використання фізичної сили людини і тварин

15. Як називається суспільство, для якого характерні магічне

мислення, догматизм і колективізм?

1. суспільно-економічна формація;

2. відкрите суспільство;

3. закрите суспільство;

4. вірно усе вищевказане;

5. відсутній варіант відповіді.

16. Консолідація соціальних зв'язків в межах суспільства здійснюється за допомогою цієї основної ознаки суспільства. Про яку основну ознаку суспільства йдееться ?

1. універсальність;

2. автономність;

3. інтегративність;

4. територію.

17. Складне суспільство - це таке:

1. що утворене з декількох держав або країн;

2. в якому існують багаті та бідні;

3. де є декілька рівнів управління;

4. де є кілька рівнів управління: декілька соціальних верств населення, що розташовуються зверху вниз із зменшенням доходів.

18. Хто з відомих соціологів обстоював вирішальну роль духовного чинника у історичному процесі?

1. Дюркгейм

2. Вебер

3. Маркс

4. Сорокін

19. Соціальна революція це:

1. Швидкі, радикальні, непередбачені зміни соціального устрою

2. Політичний переворот і прихід до влади опозиції

3. Народне повстання й руйнування правлячого режиму

20. У традиційному суспільстві існувала економічна зацікавленість батьків у народженні великого числа дітей, сьогодні вона віходить на другий план при прийнятті репродуктивних рішень. Що це за зміни?

1. Функціональні

2. Мотиваційні

3. Структурні

4. Процесуальні

5. Циклічні

21. Зміни, що відбуваються у сім'ї (полігамна, моногамна, багатодітна, малодітна), в елементах будь-якої соціальної спільноті (малої групи, професійної групи, нації), в елементах соціальних інститутів (торгівлі, освіти, науки, релігії), можна зарахувати до:

1. структурних змін;
2. процесуальних змін;
3. мотиваційних змін;
4. функціональних змін.

22. Всезагальні зміни, які передбачають докорінне ламання соціального об'єкта, і, як правило, спираються на насильство, - це:

1. еволюційні зміни;
2. революційні зміни;
3. прогресивні зміни;
4. реформаційні зміни.

23. Радіо, телебачення, Інтернет - все це можна віднести до такого фактора соціальних змін:

1. природне оточення;
2. демографічні зміни;
3. технологічні зміни;
4. людські дії.

24. Яка функція соціальної системи не належить до класифікації функцій, яку запропонував Т.Парсонс?

1. Адаптація
2. Досягнення цілей
3. Інтеграція
4. Ідентифікація
5. Утримання архетипу

25. Яка з нижче перерахованих ознак не характерна для індустріального суспільства?

1. Класова стратифікація суспільства
2. Основна маса населення проживає в містах
3. Гомогенна (однорідна) культура
4. Високі темпи науково-технічного прогресу
5. Інтенсивна соціальна мобільність

26. Яким американським соціологом була розроблена концепція постіндустріального суспільства?

2. Р.Ароном;
3. У.Фостером;
4. Д.Беллом;
5. відсутній варіант відповіді.

27. Багатоманітність соціальних зв'язків, відносин, всі соціальні інститути та спільноти забезпечують всеосяжний, різносторонній характер суспільства. Про яку основну ознаку суспільства йдеться ?

1. універсальність;
2. автономність;
3. інтегративність;
4. територію.

28. В якому (або в яких) із зазначених суспільств поєднуються як головні їхні ознаки промисловість, корпоративність, гроші як мета діяльності?

1. протосуспільство;
2. індустріальне суспільство;
3. традиційне суспільство;
4. постіндустріальне суспільство.

29. Яка теорія, що пояснює соціальну динаміку, історично виникла першою?

1. Теорія соціального прогресу
2. Теорія циклічних змін
3. Теорія соціальної еволюції

30. Соціальна еволюція це:

1. Поступовий розвиток і “плавні” зміни шляхом реформ та об‘єктивного поступу
2. Інноваційна діяльність політиків, окремих соціальних груп, які керують напрямками і темпами розвитку суспільства
3. Швидкі й непередбачені зміни внаслідок політичного перевороту

Базові поняття з модулю 4 та 5:

соціальний інститут, специфічні функції соціального інституту, неспецифічні функції соціального інституту, явні функції соціального інституту, латентні функції соціального інституту, дисфункції соціального інституту, формальні (офіційні) соціальні інститути, неформальні (неофіційні) соціальні інститути, прості соціальні інститути, складні соціальні інститути, сучасні соціальні інститути, історичні соціальні інститути, фундаментальні соціальні інститути, соціальні інститути другого плану (другорядні), легітимні соціальні інститути, нелегітимні соціальні інститути, економічні соціальні інститути, політичні соціальні інститути, культурні соціальні інститути, зовнішня (формальна) сторона соціального інституту, внутрішня (змістовна) сторона соціального інституту, структура соціального інституту, інституціалізація, деінституціалізація, «хабітулізація» як стадія розвитку соціального інституту, інституціональна структура суспільства, соціальна організація, ефект синергії, структура соціальної організації, ознаки соціальної організації, закриті соціальні організації, відкриті соціальні організації, напівзакриті соціальні організації, адміністративні соціальні організації, громадські соціальні організації, утилітарні соціальні організації, примусові соціальні організації, символічні (нормативні) соціальні організації, формальні соціальні організації, неформальні соціальні організації, бюрократичні соціальні організації, ознаки бюрократичної організації, суспільство, країна, держава, основні ознаки суспільства, просте суспільство, складне суспільство, суспільство яке виробляє, суспільство що привласнює, доиндустриальное (традиційне) суспільство, індустріальне суспільство, постіндустріальне суспільство, характеристика громади як типу суспільства по Ф.Тёнісу, характеристика суспільства по Ф.Тёнісу, суспільно економічна формація по Марксу, соціальні зміни, соціальний розвиток, соціальний регрес, революційні соціальні зміни, еволюційні соціальні зміни, соціальний процес, структурні соціальні зміни,

функціональні соціальні зміни, процесуальні соціальні зміни, мотиваційні соціальні зміни, імітаційні соціальні зміни, інноваційні соціальні зміни, глобалізація як вид соціальних змін, первинна модернізація як вид соціальних змін, вторинна модернізація як вид соціальних змін, інформатизація як вид соціальних змін, причини соціальних змін, соціальні рухи, глобалізація..

Контрольні питання з курсу до заліку.

1 семестр.

1. Соціальний простір та його властивості.
2. Виміри й основні вісі соціального простору.
3. Визначення місця людини у соціальному просторі.
4. Соціальні статуси: поняття та види.
5. Статусний набір сучасної особистості
6. Соціальні ролі: поняття та види.
7. Рольові конфлікти: поняття, типи
8. Шляхи виходу з рольових конфліктів.
9. Поняття соціальної мобільності. Вертикальна та горизонтальна соціальна мобільність
10. Види соціальної мобільності.
11. Канали соціальної мобільності.
12. Чинники соціальної мобільності
13. Маргинал: поняття, типи..
14. Соціальні спільноти та соціальні групи. Типи соціальних спільнот.
15. «Квазігрупи»: поняття та типи.
16. Поняття соціальної групи. Формальні та неформальні групи.
17. Види соціальних груп .
18. Соціальна дія як елементарна соціальна форма і соціологічна категорія.
Ознаки соціальної дії.
19. Структурні елементи соціальної дії за Т. Парсонсом.
20. Типи соціальних дій за класифікацією М. Вебера.
21. Соціальні зв'язки: поняття, структура,
22. Типи соціальних зв'язків.
23. Соціальні взаємодії. Соціологічні теорії, що пояснюють соціальні взаємодії.
24. Соціальні відносини як тип соціального зв'язку.
25. Культура: поняття, властивості
26. Функції культури.
27. Культурний шок: поняття та чинники.
28. Шляхи виходу з культурного шоку
29. Структурні елементи культури.
30. Мова як елемент культури: поняття, типи, функції.
31. Цінності: поняття, соціальні функції
32. Типи соціальних цінностей.
33. Поняття та основні типи соціальних норм .
34. Типи культури. Матеріальна та нематеріальна культура.
35. Пануюча культура, субкультура та контркультура.

36. Народна та елітарна (висока) культура
37. Масова культура: поняття та властивості.

Контрольні питання з курсу до екзамену:

2 семестр.

1. Соціальний простір та його властивості. Виміри й основні осі соціального простору.
2. Визначення місця людини у соціальному просторі. Соціальні статуси: поняття та види.
3. Соціальні ролі: поняття та види.
4. Рольові конфлікти: поняття, типи. Шляхи виходу з рольових конфліктів.
5. Поняття соціальної мобільності. Види соціальної мобільності.
6. Канали та чинники соціальної мобільності. Маргинал: поняття, типи..
7. Соціальні спільноти та соціальні групи. Типи соціальних спільнот.
8. «Квазігрупи»: поняття та типи.
9. Поняття соціальної групи. Види соціальних груп .
10. Соціальна дія: поняття, ознаки, її структурні елементи за Т. Парсонсом.
11. Типи соціальних дій за класифікацією М. Вебера.
12. Соціальні зв'язки: поняття, структура, типи.
13. Соціальні взаємодії та соціальні відносини. Соціологічні теорії, що пояснюють соціальні взаємодії.
14. Культура: поняття, властивості, функції.
15. Культурний шок: поняття та шляхи виходу.
16. Структурні елементи культури.
17. Мова як елемент культури: поняття, типи, функції.
18. Цінності: поняття, соціальні функції, типи.
19. Поняття та основні типи соціальних норм .
20. Типи культури. Матеріальна та нематеріальна культура.
21. Пануюча культура, субкультура та контркультура.
22. Народна, елітарна (висока) та масова культура
23. Поняття індивід, індивідуальність та особистість. Структура особистості за 3. Фрейдом.
24. Соціологічний погляд на структурні елементи особистості.
25. Функції особистості за Г. Мідом.
26. Поняття та види потреб особистості. Піраміда потреб А. Маслоу.
27. Мотиваційний комплекс особистості (потреби, інтереси, ціннісні орієнтації, ідеали, мета).
28. Типи особистості.
29. Процес соціалізації індивіда: поняття, функції, етапи.
30. Агенти та чинники соціалізації особистості.
31. Ресоціалізація та десоціалізація особистості.
32. Поняття девіантної поведінки. Складності та етапи визначення поведінки як девіантної.
33. Типи девіацій.
34. Біологічні, психологічні та соціологічні теорії що пояснюють девіантну поведінку.
35. Концепція пристосування особистості до соціальних норм Р. Мертона.

36. Соціальний контроль: сутність і види.
37. Типи соціального контролю за класифікацією Т.Парсонса.
38. Соціальні санкції: поняття та типи
39. Теорія стратифікації: пояснення в межах функціонального та конфліктного підходу.
40. Критерії стратифікації.
41. Історичні системи соціальної стратифікації.
42. Рабство і кастова системи соціальної стратифікації: порівняльний аналіз.
43. Станова і класова системи стратифікації: порівняльний аналіз.
44. Поняття та типи соціальної структури суспільства.
45. Поняття класу. Основні класові ознаки.
46. Методи вимірювання класової структури суспільства.
47. Соціологічна характеристика вищого, середнього та нижчого класів.
48. Трансформація класової структури пострадянських суспільств.
49. Поняття демографічної структури й основні види демографічних груп населення. Характеристика демографічної ситуації в сучасній Україні.
50. Поняття «гендер». Теоретичні пояснення гендерних розбіжностей.
51. Механізм формування гендерної ролі на рівні індивіда
52. Механізм формування гендерної ролі на рівні суспільства.
53. Сфери прояву гендерної нерівності. Гендерна дискримінація.
54. Поняття професійно-посадової структури. Типологія соціально-професіональних груп.
55. Поділ праці і трансформація професійної структури в індустріальному суспільстві.
56. Соціально-територіальні спільноти. Село і місто. Регіональні структури населення.
57. Соціально-етнічна структура суспільства. Поняття етносу та етнічні ознаки.
58. Типи етносів.
59. Етнічні процеси.
60. Типи етнічних відносин.
61. Етнічні відносини в Україні. Методі їх соціологічного дослідження.
62. Інститут як форма соціального: поняття, ознаки, структурні елементи соціального інституту (пояснити на прикладі інститутів війська, освіти, релігії).
63. Специфічні функції соціальних інститутів (явні, латентні та дисфункції)
64. Неспецифічні функції соціальних інститутів.
65. Типологія соціальних інститутів.
66. Інституційні зміни: основні типи та фактори.
67. Інституціалізація: поняття та етапи процесу.
68. Деінституціоналізація: поняття, форми і суспільні наслідки.
69. Поняття соціальної організації. Ознаки і властивості соціальної організації.
70. Типи соціальних організацій.
71. Бюрократична модель організації. Теорія М.Вебера.
72. Неформальні структури в організаціях. Експеримент Мейо.
73. Проблема ефективності і зміни в організаціях. Кадрові і структурні зміни.
74. Поняття суспільства та ознаки суспільства як соціальної спільноті.
75. Типологія суспільств.

76. Типи суспільств за Ф.Тьоннісом.
77. Традиційне суспільство та його характеристики.
78. Основні риси індустріального та постіндустріального суспільства.
79. Модернізація: поняття та типи.
80. Поняття глобалізації, її ознаки та фактори.
81. Соціальні наслідки глобалізації та її агенти.
82. Соціальні зміни: поняття та причини. Революційні та еволюційні соціальні зміни.
83. Мотиваційні, структурні, функціональні та процесуальні соціальні зміни.
84. Зміни, що здійснюються на різних рівнях соціальної взаємодії (рівень міжособових відносин, соціальних груп та спільнот, соціальних інститутів та організацій).
85. Об'єктивні та суб'єктивні фактори соціальних змін.
86. Економічні, технологічні та культурні причини соціальних змін.
87. Соціальні рухи: поняття, типи, характеристики
88. Соціальні зміни в Україні за останні 200 років.
89. КСД: призначення, етапи, програма.
90. Методи збирання даних в КСД. Кількісні та якісні методи дослідження.

Курсова робота – індивідуальне завдання, виконання якого спрямовано на отримання вмінь та навичок щодо систематичного збирання теоретичного матеріалу, його аналізу, творчого осмислювання, логічного впорядкування. Курсова робота на першому курсі носить реферативний характер та вчить формулювати план або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь, здійснювати бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або інтернет-ресурси, формулювати висновки, пропозиції з предмету дослідження. Курсова робота допомагає студентові системно показати теоретичні знання з вивченої дисципліни, оволодіти первинними навичками виконання та оформлення результатів дослідної роботи. Виконання курсового проекту регламентується відповідними стандартами;

Можливі теми курсових робіт:

- 1) Предмет соціології як об'єкт дискусій соціологів.
- 2) Специфіка соціальних законів і закономірностей.
- 3) Структура соціологічного знання.
- 4) Функції соціології в сучасному суспільстві.
- 5) Соціальні групи як складові соціальної структури.
- 6) «Соціальний статус» та «соціальні роль» як соціологічні категорії.
- 7) «Соціальна дія» як базова соціологічна категорія.
- 8) Соціальні відносини як фундамент суспільного життя.
- 9) Соціальна мобільність.
- 10) Соціальні норми: генезис і функції.
- 11) Ціннісно-нормативний механізм регуляції поведінки особистості.
- 12) Потреби як структурний елемент особистості.
- 13) Соціальна структура суспільства.
- 14) Історичні типи соціальної стратифікації.
- 15) Класова структура суспільства.

- 16) Етнічна структура суспільства.
- 17) Соціально-професійна структура та її зміни
- 18) Нація та національність.
- 19) Гендерні проблеми в сучасному суспільстві.
- 20) Професія як соціальний статус.
- 21) Соціально-територіальна структура українського суспільства.
- 22) «Соціальний інститут» як соціологічна категорія.
- 23) Армія як соціальний інститут.
- 24) Культура як соціальний інститут.
- 25) Сім'я як соціальний інститут.
- 26) Релігія як соціальний інститут.
- 27) Освіта як соціальний інститут.
- 28) Процеси інституціоналізації і деінституціоналізації в суспільстві.
- 29) Організаційна структура суспільства.
- 30) Бюрократичні організації в сучасному суспільстві.
- 31) «Суспільство» як соціологічна категорія.
- 32) Концепція індустріального суспільства.
- 33) Концепція постіндустріального суспільства.
- 34) Поняття, типи, теорії еліти.
- 35) Поняття та типі соціальних змін.
- 36) Революційні та еволюційні соціальні зміни.
- 37) Соціальні рухи як фактор соціальних змін.
- 38) Поняття особистості та її структурні елементи.
- 39) Соціалізація особистості.
- 40) Девіантна поведінка та її теоретичні пояснення.
- 41) Соціальний контроль: поняття, функції, типі.